

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΧΑΝΙΑ 1 Μαΐου 1954

ΕΤΟΣ Γ' ΤΕΥΧΟΣ 13ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δρ. 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛ ΔΡΑΧ. 1

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

«Από φλόγες ή Κρήτη ζωσμένη
τὰ βυρεία της τὰ σίδερα σπᾶ»

Τὴν Κυριακὴν 2 Μαΐου ἐνώπιον τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου τοῦ ὑπουργοῦ κ. Κουνδούρου πολλῶν ἐπισήμων καὶ χιλιάδων λαοῦ, ἔγιναν τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνωτέρω Μνημείου τῆς Μεταπολιτευτικῆς ἐπαναστατικῆς καὶ ἀπελευθερωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ 1895 εἰς τὸ χωρίον Βρύσες Ἀποκορώνου ἔργον τοῦ συμπατριώτου μας γλύπτου Γιάννη Κανακάκη, παριστάνοντος ἓνα Κρητικὸ ἐπαναστάτη ἐποπτεύ-

οντα τὸν ὀρίζοντα.—

Ἡ ἐπιτροπὴ ὠργάνωσε καὶ διήρθην τὴν τελευταίαν Μεγάλην καὶ ἀποφασιστικὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1895 — 97. τῆς ὁποίας καρπὸς ὑπῆρξε ἡ αὐτόνομος Κρητικὴ Πολιτεία καὶ ἡ ἔνωσις μετὰ τριετίαν τῆς Κρήτης μετὰ τὴν μητέρα Ἑλλάδα κατόπιν τόσων σκληρῶν καὶ αἱματηρῶν ἀγώνων.

Ἀγαπητὴ Μαθητικὴ Ἠχώ

Διακαῆς μας πόθος, ἡμῶν τῶν φιλολόγων καθηγητῶν, ἦτο πάντοτε ἡ ἔκδοσις ἑνὸς μαθητικοῦ περιοδικοῦ, τὸ ὁποῖον νὰ χρησιμεύῃ ὡς βῆμα εἰς τὸ ὁποῖον νὰ προωθοῦμεν κάθε λανθάνουσαν ἀξίαν λολοτεχνικὴν, διὰ τὴν δίδωμεν τὴν εὐκαιρίαν—μὲ τὴν ἐνθάρρυνσίν μας—νὰ ἐκδηλωθῇ καί, ἐὰν εἶναι ἀξία, νὰ διακριθῇ καὶ νὰ λάμψῃ τόσον πρὸς ἰδίαν τῆς ἱκανοποίησιν, ὅσον καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων μαθητῶν, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ κάποια κίνησις πνευματικῆ μεταξὺ τῆς μαθητιώσης νεολαίας, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν μείζονα ἀγάπην πρὸς τὴν τέχνην τοῦ γράφειν καὶ τὴν μόρφωσιν ὕψους καὶ καλλιλεπείας μεταξὺ τῶν μαθητῶν, πρᾶγμα πού θὰ συντελέσῃ πολὺ καὶ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς ὅλης τῶν μορφώσεως.

Τὸ ὄνειρόν μας αὐτὸ, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀπραγματοποιήτον διὰ κάθε Γυμνάσιον, ἐπραγματοποιήσας ἐσὺ, ἀγαπητὴ μας «Μ Ἠχώ» καὶ ἔγινες βῆμα κοινὸν διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν ὀλοκλήρου τῆς Κρήτης.

Μὲ ἀμεροληψίαν καὶ στοργὴν ἐνθαρρύνεις καὶ προωθεῖς κάθε εὐγενῆ προσπάθειαν, ὥστε νὰ ἀναπτύξῃ ζῆλον καὶ προθυμίαν νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ δημιουργήσῃ ὅ,τι ἡ πνευματικὴ ἱκανότης καὶ τὸ ταλέντο τῆς ἐπιτρέπου.

Ἐπλήρωσες ἓνα κενὸν καὶ διὰ τοῦτο κατακτᾷς διαρκῶς ἔδαφος εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν καθηγητῶν.

Τὸ βλέπομεν μὲ χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν καὶ χαίρομεν ἔξαιρετικῶς.

Διὰ τοῦτο σὲ συγχαίρομεν μὲ ὅλην μας τὴν ψυχὴν καὶ σοὺ εὐχόμεθα νὰ ἐπεκτείνῃς τὴν εὐεργετικὴν δράσιν σου καὶ εἰς εὐρύτερους τῆς Κρήτης ὁρίζοντας!

ΕΜΜ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΑΚΙΣ

Καθηγ. Γυμν. Ἱεραπέτρας

ΠΡΩΤΟΜΑΘΙΑ

Τ' ἀηδόνια οἱ σπίνου κι' ὅλα τὰ πουλιά
ξυπνήσαν ἀξημέρωτα καὶ μιὰ λαλιά τους,
μῆνυσε στὴ φύση κι' εἶπε:

Πρωτομαγιά!

Ἔχουν χυθεῖ τὰ σύννεφα μαβιά.
ξυπνᾷ ἡ χαρὰ σὲ καθ' ἀνθρώπινη καρδιά
σὰν λέη τ' ἀγέρι τραγουδῶντας:

Πρωτομαγιά!

Τ' ἄνθη μαζί ὅλα κάνουν συγτροφιὰ
καὶ σιγομιθυρίζουνε μυστηριακά!
μ' ἀφίνουν νὰ φανῇ πὸς κι' αὐτὰ λένε:

Πρωτομαγιά!

Τὸ κῆμα σκάει στῆς ἄμμος τὴν ποδιά
κι' αὐτὴ τὴ λέξη παίρνει, στὰ μακρυνὰ
γιὰ νὰ τὴν φέρῃ, νὰ τὴν νοιώσουν ὅλοι:

Πρωτομαγιά!

Σ. ΣΜΠΥΡΑΚΗΣ

Ζγ'

Μὲ ἠλιόλουστη ὄψη προβαίνει
ἡ ροδόχροη μέρα τοῦ Μάη
καὶ ὁ κόσμος χαρούμενος βγαίνει
εἰς τὴ φύση γοργὰ γιὰ νὰ πάη.

Τρέχουν ὄλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι
στὶς πλαγιές, στὰ χωράφια, στὰ δάση,
ν' ἀπολαύσουν τῆς φύσης τὰ κάλλη,
νὰ χαροῦν τὴ γιορτὴ πού γιορτάζει ἡ πλάσση.

Νέοι, γέροι, παιδιὰ τραγουδοῦνε,
μὲ τραγούδια δονοῦν τὸν ἀέρα
καὶ στὰ χέρια λουλούδια κρατοῦνε
πούχουν βγῆ νὰ γιορτάσουν τὴ μέρα.

Συνοδοὶ στὰ τραγούδια τους εἶναι
τὰ πουλιά πού γλυκὰ κελαηδοῦν
κεῖ ψηλά εἰς τὰ δένδρα πού εἶναι
καὶ τὰ κάλλη τῆς φύσης ὕμνον.

ΦΑΡΣΑΡΗΣ ΕΜΜ.

Μαθητῆς Η' τάξεως Γυμνασίου Νεαπόλεως

ΣΑΤΙΡΙΚΟ

ΤΗΣ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Χθὲς βράδου πού κοιμήθηκα
εἶδα στὸ ὄνειρό μου
τὴν Γεωμετρία μὲ ἀπειλὲς
νὰ στέκεται ἔμπρὸς μου

Κακὴ ἦταν ἡ ἐπίσκεψις
κι' ἄς ἤθελε μὴ γίνῃ
γι' τ' ἦλθε καὶ μοῦ τάραξε
τοῦ ὕπνου τὴν γαλήνη.

Πάλι ἔμπρὸς μου ὀρθώθηκε
κι' ἔκανε τὴν καμπόση
νέες πίκρες καὶ βάσανα
ἦλθεν γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ.

Δὲν μ' ἐφθάνε τὸ πρωῖνὸ
ὄραϊο τριαράκι
μον' ἦλθε καὶ στὸν ὕπνον μου
καὶ μοῦδωσε φαρμάκι.

Ὁ νοῦς μου ἀναστατώθηκε
τὰ μάτια μου δακρύσαν
καὶ ἡ καρδιά μου ρίγησε
τὰ γόνατα λυγίσαν.

ΠΕΡΟΥΛΑΚΗ ΑΡΙΑΔΝΗ

Εβ'. Γυμν. Βάμου.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΙΩ. ΠΑΡΑΣΚΑΚΗΣ

Μαθητής Ζγ' Πρ. Β' Γυμνασίου
'Αρρένων Χανίων

'Απ' του Μαρτιού τις μωρωδιές, τὰ πράσινα
(χορτάρια
της 'Ανοιξης τις όμορφιές της νεότης τὰ
(βλαστάρια
του Γυμνασίου τὰ παιδιὰ τ' ακριβοδιαλεγμένα
κι' από τὰ χέρια τών γονιών τὰ σφιχταγκαλια-
(σμένα,

έφυγε ξαφνικά την Κυριακή 2 του Μάη
για τόν άλλο τόν 'Αγγελικό κόσμο τὸ δεκαε-
φτάχρονο παλληκάρι, τ' όμορφοκαμωμένο αγόρι
τὸ ξεχωριστό της τάξης του, του σκολιοῦ, του
χωριοῦ και τών συνομηλικών του καμάρι, ὁ ἀ-
ριστοῦχος και πάντα πρώτος σέ ἦθος και τρό-
πους μαθητής, ὁ ἀξέχαστος μας φίλος και συ-
νεργάτης Στέλιος Παρασκάκης.

Σκληρὴ πάντα ἡ ἀνθρώπινη μοῖρα και γεμά-
τη πόνους και πάθη ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ ξεχειλι-
ζει καμμιά φορά τὸ ποτήρι της και μᾶς μουσκεύει
ἀπὸ τὴ συμφορὰ της με τὸ χαμὸ τών πιδ προ-
σφιλῶν μας προσώπων σάν του αγαπημένου
του μαθητόκοσμου Στέλιου Παρασκάκη 'Η κη-
δεῖα τουπου γίνηκε στο χωριὸ του Ξαμουδοχωρι
μέσα σέ ἀφάνταστη συρροή κόσμου ἀπὸ τὴν πό-
λη και τὰ γύρω χωριά, μέσα σ' ἕνα βαθύ, βου-
βὸ και καθολικὸ πένθος, μέσα σέ μιὰ ἀτμόσφαι-
ρα σπαρακτικῶν ἐκδηλώσεων δικῶν του και ξέ-
νων, με μιὰ εἰκοσάδα τιμητικῶν στεφάνων ἀπὸ
τευκὰ Μαγιατικά λουλούδια, ἀποτελοῦν τὸ
λεκμήριον της ἀξίας, της ἀγάπης και ἐκτιμῆσεως
που ἔτρεφε ὅλος ὁ κόσμος στο πρόσωπο του
και στη μεγάλη και ἱστορικὴ οἰκογένειά του.

'Η Μιθ' 'Ηχώ, ἡ ὁποία τὴν τελευταία στιγ-
μὴ πληροφορεῖται τὸ θλιβερόν ἄγγελμα μόλις
προλαμβάνει νὰ χαράξει τις λίγες αὐτὲς γραμ-
μὲς στις στήλες της σάν ἕνα ἐλάχιστο φόρο ἀ-
γάπης πρὸς τὸν διαλεκτὸ της φίλο και συνερ-
γάτη, σὸν καλὸ μαθητὴ στο καλὸ παιδί, ὅπως
με δάκρυα στα μάτια τὴν Δευτέρα τὸ πρῶτὸ τὸν
χαρακτῆριζαν καταλυπημένοι οἱ καθηγηταί του
οἱ ὁποῖοι ὅπως πληροφορηθήκαμε τὸ φέρουν βα-
ρέως διότι με τὸν αἰφνίδιο και ἐπροσδόκητο
θάνατο και σέ ἡμέρα που τὸ Γυμνάσιο δὲν εἶ-
χε ἀνοίξει ἀκόμη ἀπὸ τὰς διακοπὰς δὲν τὸ ἤ-
ξεραν και δὲν μπόρεσαν νὰ παρευρεθοῦν στὴν
κηδεῖα του, ὅπως και οἱ συμμαθηταί του, οἱ ὁποῖ-
οι μένουν βοῦβοι ἀρκετὴ ὥρα κοιτάζοντας ἀφη-
ρημένοι τὴν κενὴ θέση που ἄφησε στο θρανιοτου.

'Η Μιθ' 'Ηχώ και δι' αὐτῆς ὅλοι οἱ μαθη-
ταί του Β' Γυμνασίου 'Αρρ.Χανίων και ἰδιαιτέ-
ρως οἱ μαθηταί της Ζ' τάξεως και ξεχωριστὰ τὸ
Ζ.γ' ἐκφράζουν τὰ θερμότερα συλλυπητήρια με
πραγματικὸ πόνο, στοὺς γονεῖς του τ' ἀδέλφια

του και τοὺς δικούς του εὐχόμενοι τὴν παρη-
γορία που δίδει ὁ ὕψιστος σ' ὅλους τοὺς πονε-
μένους.

'Εν συνεχείᾳ δημοσιεδομε ἕνα ποίημα τοῦ
συμμαθητοῦ του και ἐκλεκτοῦ μας συνεργάτη
Στέλιου Συμπυράκη.

ΣΤΟΝ Σ. ΠΑΡΑΣΚΑΚΗ

Θλιμμένη ἡ γλαῦκα ἀπ' ἕνα κυπαρίσσι
στο κοιμητήριο διπλανά στα σκοτεινὰ
θρηνεῖ και κλαίει τοῦ Γκιώνη της τὴ δύση
σὲ σπαραγμὸ π' ἀκούετ' ἀλαργινὰ.

Παίρνω κι' ἐγὼ τὴν ταπεινὴ μου λύρα
και κάθισμένος σὲ ταφόπετρα ψυχρὴ
παίζω λυπητερά, τὴ ἡ μάυση μοῖρα,
ὁ Θεὸς, ἀναψεν ἐπιτύμβιο ἕνα κερ'.

Τὸ χαροδρέπαν' ἀσπλαχνα ἕνα κρῖνο
ἔκοψε, μπουμπουκένιο, δροσερὸ,
και πῆρε μιὰ ζωὴν ἀγγελικὴ ἀπ' ἐκεῖνο
τὸ ρόδο πουττανε πιὸ θαλερὸ.

Πέθαν' ὁ Στέλιος, πέθανε, κι εἶναι σὸν 'Αδη,
στο Θεὸ κοντὰ, ψηλά, σὸν οὐρανὸ.
Δὲν ζεῖ στη γῆ, στη δίνη, στο σκοτάδι
μὰ σ' ἕνα οὐράνιο φῶς σὲ φῶς τρανὸ....

Εἶναι της τύχης ὁ χαμὸς. Μὰ ὁ δρόμος
πρέπει νὰ τελειώνει της ζωῆς.
Κι εἶναι φορτικὴ μεγάλη, κι ἕνας τρόμος
ν' ἀκοῦς μεσόστρατα τὴ σβύση μιᾶς πνοῆς.

Πέθανε ὁ Στέλιος πρὶν τὸ φῶς νὰ δῆ, τὸν ἥλιο
της ζωῆς, και της Σελήνης τ' ἄγιο ἀσῆμι!
Πῆγε νὰ ζήσει στὴς ἀθανασίας τὸ βασίλειο...
Κι ἐνῶ ἔφευγ' ἀκουσα τὴ γλαῦκα πουλε: Αἰώνια
(ἡ μνήμη

ΣΤ. ΣΜΠΥΡΑΚΗΣ
Ζγ' Πρ.

Λόγω πληθώρας ἐπικαίρου ὕλης τὰ
μαθήματα ὀρθογραφίας και φυσικῆς
ἀναβάλλονται για τὸ ἐπόμενο τεῦχος.

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἀγαπητά μου παιδιά μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, διὰ τοῦ ἀγαπητοῦ μαθητικοῦ περιοδικοῦ σας χαιρετίζω ὅλα τὰ παιδιά, τῶν σχολείων καὶ σὰς εὐχομαι καλὴν πρόοδον, χρόνια πολλά καὶ καλὰ, καλὴν σταδιοδρομίαν, καὶ τοῦ χρόνου νὰ ἐορτάσετε τὸ Πάσχα μὲ υγιείαν. Ἐλπίζω ὅτι σὶ συμβουλές μου δὲν θὰ πάνε χαμένες γιὰ τὰ περισσότερα παιδιά, διότι ἡ ζωὴ καὶ τὰ χρόνια φεύγουν γρήγορα καὶ ἡ κακὴ χρῆσις των, φέρνει σκληρὰν μεταμέλειαν ἀλλὰ ἀργὰ πλιά.

Ἀκούστε ἓνα διδακτικὸ ἀνέκδοτο, σχετικὸ μὲ τὴν ζωὴ μας.

Ὅταν ὁ Θεὸς ἔδινεν ἀναλογίαν χρόνων στὰ διάφορα ζῶα καὶ φυτὰ, στὴν δημιουργίαν, τοῦ ἀνθρώπου ἔδωκεν μόνον 25 χρόνια. Ἐπειδὴ τὰ πῆγαιναν καλὰ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν Θεόν, λαμβάνει τὸ θάρρος ὁ ἄνθρωπος καὶ παρουσιάζεται στὸν Θεόν καὶ τοῦ ζήτησε νὰ τοῦ δώσῃ καὶ ἄλλα. Τότε ὁ Θεὸς ἐκάλεσε τὸν γαϊδάρον καὶ τοῦ εἶπεν ἂν εἶναι εὐχαριστημένος μὲ τὰ 50 χρόνια ποῦ τοῦ δῶσε, ἀλλὰ ὁ γαϊδάρος διεμαρτυρήθη ὅτι ἡ ζωὴ του, νὰ φορτώνεται, νὰ δέρνεται καὶ νὰ κουβαλᾷ τόσα χρόνια ἦτο ἀνυπόφορος, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ἔκοψε τὰ 25 χρόνια καὶ τὰ δίνει τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν ρωτᾷ σὲ φθάνουν; ὄχι τοῦ ἀπαντᾷ, τότε ὁ Θεὸς πηγαίνει καὶ βρίσκει τὸν σκύλο στὸν ὁποῖον εἶχε δοσμένα 50 χρόνια καὶ τὸν ρώτησε ἂν εἶναι εὐχαριστημένος, γιὰυτό, ἀλλὰ καὶ ὁ σκύλος διεμαρτυρήθη ὅτι ἡ ζωὴ του τόσα χρόνια νὰ τὸν κυνηγᾶνε τὰ παιδιά μὲ τίς πέτρες, νὰ τρώγεται μὲ τοὺς ἄλλους σκύλους ἦτο ἀνυπόφορος. Τότε ὁ Θεὸς παίρνει καὶ τοῦ σκύλου τὰ 25 καὶ τὰ δίνει τοῦ ἀνθρώπου καὶ γίνονται 75 ἀλλὰ καὶ πάλιν ἤθελε κι' ἄλλα. Διὰ νὰ οικονομῆσῃ καὶ ἄλλα πηγαίνει στὴ μαίμου στὴν ὁποίαν εἶχεν χαρίσει 50 χρόνια καὶ ὅταν τὴ ρώτησε ὅπως τοὺς ἄλλους αὐτὴ διεμαρτυρήθη ὅτι δὲν ὑποφέρει τὴ ζωὴ νὰ τὴν τραβᾶνε δεμένη νὰ ἀνεβοκατεβαίνει στὰ κοντάρια, νὰ τὴν κλείνουν στὰ κλουδιά, νὰ τὴν πειράζουν καὶ νὰ γελᾶν μαζὺ τῆς τόσα χρόνια. Παίρνει λοιπὸν ὁ Θεὸς καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὰ 25 χρόνια καὶ τὰ πᾶει στὸν ἄνθρωπον καὶ γίνονται 100, ὅτε ἔμεινε πλέον εὐχαριστημένος. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἔχει στὴ διάθεσίν του 25 μόνον χρόνια δικὰ του τὰ ὁποῖα ἂν χειριστῆ καλὰ περνᾷει πολὺ καλὰ. Κατόπιν ἔρχονται τὰ 25 χρόνια τοῦ γαϊδάρου ποῦ ὁ ἄνθρωπος κοπιᾷζει φορτώνεται καὶ κουβαλᾷ σὰν τὸν γαϊδάρον. Κατόπιν ἔρχονται τὰ χρόνια τοῦ σκύλου ποῦ μένουν στὸ σπιτί τὰ γεροντάκια καὶ λόγῳ ἰδιοτροπιῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων τρώγονται πράγματι σὰν τοὺς σκύλους. Καὶ τέλος ὅσοι φθάσουν καὶ μπουὶν στὰ χρόνια τῆς μαίμου αὐτοὶ πλιά γίνονται περίγελοι, βαρατοὶ μὲ τίς γουρσοζιές των καὶ περιφρονοῦνται συνήθως ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δικούς των. Αὐτὴ εἶναι ἀγαπητά μου παιδιά ἡ ζωὴ καὶ αὐτὰ παθαίνουν ἐκεῖνοι ποῦ δὲν ἐκμεταλλεθοῦν τὰ 25 τους χρόνια ὅπως πρέπει.

Σὰς χαιρετῶ

Γρηγόριος Παπακρηγοράκης
Παιδονόμος

ΠΑΡΑΚΑΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς φίλους, τοὺς συνεργάτας, τοὺς ἀναγνώστες καὶ ἀνταποκριτὲς μας νὰ ἐξοφλήσουν τὸ ταχύτερον τὰ χρέη τους, διότι πλέον εὐρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ ἐξοφλήσωμε καὶ ἐμεῖς τὰ χρέη μας καὶ τίς ὑποχρεώσεις μας. Ὅπως καταλαβαίνει καθένας τὸ περιοδικὸ γιὰ νὰ βγαίνει κανονικὰ εἶναι σήμερα καταχρεωμένο. Δὲν πῆγαμε γιὰ κέρδη, μένομε ἱκανοποιημένοι νὰ καλύψωμε τὰ ἔξοδα μονάχα. Ὅλοι μαζὺ οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῆς Κρήτης ἀναλάβαμε τὴν κοινὴ αὐτὴ προσπάθεια καὶ ἡ τιμὴ ἀνήκει σὲ ὅλους μας, ποῦ βαστάξαμε σὲ ὕψηλῃ θέσῃ τὸ περιοδικὸ μας, γιὰ τὸ ὁποῖο κάθε μέρα παίρνομε συγχαρητήρια. Ἀγαπητοὶ μας φίλοι δείξετε κα τῶρα τὴν προθυμίαν σας νὰ ἐξοφλήσετε ἀμέσως τὰς ὑποχρεώσεις σας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ περιοδικοῦ σας τὸ ὁποῖο τόσο πολὺ ἀγαπήσατε. Θὰ κυκλοφορήσωμε ἀκόμη δύο τεύχη ἓνα στίς 15 Μαΐου καὶ ἓνα στὴν 1 Ἰουνίου, τὸ ὁποῖο θὰ εἶναι καὶ ἀποχαιρετιστήριον. Θὰ παρακαλέσωμε ἀκόμη τοὺς συνεργάτες μας νὰ μὴ μᾶς στείλουν ἄλλη ὕλη γιὰ δημοσίευση στὸ ἐξῆς, γιὰτὶ ἔχομε ἀρκετὴ ἐγκεκριμένη, ἐκτὸς ἂν μᾶς στείλουν οἱ ἀνταποκριταὶ τὴν κίνηση τοῦ Γυμνασίου των ἐν συντομίᾳ ὁμως. Θὰ παρακαλέσωμε ἀκόμη τοὺς ἀνταποκριτὰς μας ἀπὸ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ Γυμνάσια ἢ τοὺς ἐπιμελητὰς τῆς Η'. τάξεως νὰ μᾶς στείλουν τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν τελειοφοίτων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, μὲ ὄνομα πατρὸς καὶ τόπον καταγωγῆς γιὰ νὰ τὰ δημοσιεύσωμε στὸ μεταπροσεχὲς τελευταῖο τεύχος. Αὐτὸ νὰ γίνῃ τῶρα ἐγκαίρως, διότι δὲν θὰ προλάβωμε, τὸ πολὺ μέχρι 20 Μαΐου πρέπει νὰ ἔχωμε τίς καταστάσεις ἀπὸ ὅλα τὰ Γυμνάσια. Σὰς παρακαλοῦμε ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὰ 15 ποῦ θὰ κυκλοφορήσουν νὰ τὰ δέσετε σὲ ἓνα τόμο. Θὰ εἶναι ἡ καλὴ τερῆ ἀνάμνησις τῆς μαθητικῆς σας ζωῆς. Ἄν σὰς λείπουν τεύχη νὰ τὰ ζητήσετε.

ΣΕΛΙΑ ΔΕ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΙΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΩΝ

Τους μαθητὰς τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν, ὡς καὶ πάντας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν Λογιστικὴν, τοὺς ἐνδιαφέρει ἀφ' ἑνὸς ἢ ἀκριβεία τῶν πράξεων τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ ταχύτητος τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

Λέγω ταχύτητα καὶ ἀκριβεία τῶν πράξεων τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, διότι ἂν ἐκτελέσουν τὴν ἡμέραν δέκα πράξεις, αἱ ὁκτώ εἶναι πολλαπλασιασμοί.

Πρὸς τοῦτο λοιπὸν, πολλοὶ ἠσχολήθησαν μὲ τὴν συντόμωσιν, καὶ τὴν ἀκριβεστέραν ἐκτέλεσιν τῶν πολλαπλασιασμῶν.

Ἐξ ὧν ὅμως τῶν συντομιῶν, πού ἔχουν γίνεσθαι μέχρι σήμερον, σὶ κατωτέρω ἐκτιθέμεναι συντομίαι, ὑπερέχοντες ὧν, διὰ τοῦτο δικαίως δυνάμεθα νὰ τοὺς ὀνομάσωμεν καὶ στενογραφικοὺς πολλαπλασιασμοὺς.

Καὶ πρῶτον: Ἐκτέλεσις πολλαπλασιασμοῦ διψηφίου ἐπὶ διψηφίου ἀριθμοῦ.

Π. χ. νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ πολλαπλασιασμός:

$$\begin{array}{r} 32 \\ 18 \\ \hline 576 \end{array}$$

Πρὸς τοῦτο πολλαπλασιάζομεν τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ γινομένου, γράφομεν κάτωθεν τῆς γραμμῆς, κατακ ρύφως τῶν ψηφίων τῶν μονάδων πολλαπλασιαστοῦ, καὶ πολλαπλασιαστέου π. χ. $2 \times 8 = 16$. Γράφομεν τὸ 6, καὶ κρατοῦμεν τὸ 1.

Κατόπιν πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου. Προσθέτομεν τὰ δύο γενόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὸ κρατούμενον, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροίσματος, κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν μονάδων.

Π. χ. $8 \times 3 = 24$ καὶ $1 \times 2 = 2$

καὶ ἔχομεν $24 + 2 = 26$ καὶ 1 τὸ κρατούμενον = 27. Γράφομεν ὡς ἀναφέραμεν τὸ 7 καὶ κρατοῦμεν τὸ δύο (2).

Τέλος δὲ πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ εἰς τὸ γενόμενον προσθέτομεν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ ἄθροισμα κάτωθι τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν δεκάδων π. χ.

$1 \times 3 = 3$ καὶ 2 τὰ κρατούμενα = 5.

Καὶ οὕτω ἔχομεν ἀμέσως τὸ γενόμενον $32 \times 18 = 576$. Ἔτσι μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ ἐκτελεῖται νάθε πολλαπλασιασμός, δύο ἀριθμῶν, διψηφίων.

3) Νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ πολλαπλασιασμός:

$$\begin{array}{r} 315 \\ 217 \\ \hline 68.355 \end{array}$$

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τριψηφίου τούτου πολλαπλασιασμοῦ, πολλαπλασιάζομεν ὡς ἑξῆς:

Πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ γινομένου κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ κατακορύφως τῶν ψηφίων τῶν μονάδων, πολλαπλασιαστοῦ καὶ πολλαπλασιαστέου π. χ. $7 \times 5 = 35$:

Γράφομεν τὸ 5, καὶ κρατοῦμεν τὸ 3.

Κατόπιν πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ. Προσθέτομεν τὰ δύο γινόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροίσματος, κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν μονάδων. π. χ. $7 \times 1 = 7$ καὶ $5 \times 1 = 5$ καὶ ἔχομεν $5 + 7 = 12$ καὶ 3 τὰ κρατούμενα = 15. Γράφομεν τὸ 5, καὶ κρατοῦμεν τὸ 1.

Κατόπιν, πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ καὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου. Προσθέτομεν τὰ τρία γινόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροίσματος κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν δεκάδων π. χ.

$$\begin{array}{r} 7 \times 3 = 21 \\ \text{καὶ } 5 \times 2 = 10 \\ 1 \times 1 = 1 \end{array}$$

καὶ ἔχομεν: $21 + 10$ καὶ $1 = 32$ καὶ 1 τὸ κρατούμενον = 33. Γράφομεν τὸ 3 τῶν μονάδων, καὶ κρατοῦμεν τὸ 3 τῶν δεκάδων.

Ὑστερὰ πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ. Προσθέτομεν τὰ δύο γενόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροίσματος, κάτωθεν τῆς γραμμῆς καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν ἑκατοντάδων π. χ. $1 \times 3 = 3$ καὶ $1 \times 2 = 2$ καὶ ἔχομεν: $3 + 2 = 5$ καὶ 3 τὰ κρατούμενα = 8. Γρά-

φομεν τὸ 8 μόνον, ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα εἶναι ἀριθμὸς μονοψήφιος.

Τέλος δὲ πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, προσθέτομεν εἰς τὸ γινόμενον τὰ κρατούμενα ἐὰν ὑπάρχουν καὶ γράφομεν τὸ ἄθροισμα δλόκληρον, κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν χιλιάδων π. χ. $2X3=6$.

Ἐδῶ κρατούμενα δὲν ὑπάρχουν καὶ γράφομεν μόνον τὸ 6, καὶ οὕτω ἔχομεν ἀμέσως τὸ γινόμενον: $315X217=68.355$.

Ἔτσι χιαστί, ἐκτελεῖται κάθε πολλαπλασιασμὸς δύο τριψηφίων ἀριθμῶν.

3) Νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ πολλαπλασιασμὸς.

4.516

2.713

12.251.908

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τούτου πολλαπλασιάζομεν ὡς ἑξῆς:

α') Πολλαπλασιάζομεν τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ ἐπὶ τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ γινομένου κάτωθεν τῆς γραμμῆς, κατακορυφῶς τῶν ψηφίων τῶν μονάδων πολλαπλασιαστοῦ, καὶ πολλαπλασιαστέου, τὸ δὲ ἄλλο ψηφίον, δηλαδὴ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ γινομένου τὸ κρατοῦμεν, ὡς καὶ πρότερον ἐπράξαμεν π. χ. $3X6=18$. Γράφομεν τὸ 8, καὶ κρατοῦμεν τὸ 1.

Κατόπιν πολλαπλασιάζομεν τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ. Προσθέτομεν τὰ δύο γενόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροισματος κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν μονάδων π. χ.

$3X1=3$ καὶ $6X1=6$

καὶ ἔχομεν $6X3=9$ καὶ τὸ κρατούμενον $=10$.

Γράφομεν τὸ 0, καὶ κρατοῦμεν τὸ 1.

Ἔστερα πολλαπλασιάζομεν τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς ἑκατοντάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, ἐπὶ τὰς ἑκατοντάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, καὶ τὰς δεκάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς δεκάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου. Προσθέτομεν τὰ τρία γινόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ τυχόντα ὑπάρχοντα κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροισματος κάτωθεν τῆς γραμμῆς καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν δεκάδων π. χ. $3X5=15$ καὶ $6X7=42$ καὶ $1X1=1$

καὶ ἔχομεν $15+42+1=56$ καὶ 1 τὸ κρατούμενον $=59$. Γράφομεν τὸ 9, καὶ κρατοῦμεν τὸ 5. Κατόπιν πολλαπλασιάζομεν τὰς μονάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν χιλιάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου,

καὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων τοῦ πολλαπλασιαστέου, ἐπὶ τὸ ψηφίον τῶν ἑκατοντάδων τοῦ πολλαπλασιαστοῦ. Προσθέτομεν τὰ τέσσαρα γινόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν κάτωθι τῆς γραμμῆς, καὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν ἑκατοντάδων τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροισματος. Τὸ δὲ ἄλλο μένει κρατούμενον, π. χ. $3X4=12$ καὶ $2X6=12$ καὶ

$1X5=5$ καὶ $1X7=7$.

καὶ ἔχομεν: $12+12+5+7=36$ καὶ 5 τὰ κρατούμενα $=41$. Γράφομεν τὸ 1, καὶ κρατοῦμεν τὸ 4. Κατόπιν πολλαπλασιάζομεν τὰς δεκάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὰς δεκάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, ἐπὶ τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, καὶ τὰς ἑκατοντάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς ἑκατοντάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου. Προσθέτομεν τὰ τρία γινόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροισματος κάτωθεν τῆς γραμμῆς, καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν χιλιάδων π. χ.

$1X4=4$ καὶ $1X2=2$ καὶ $7X5=35$ καὶ ἔχομεν $4+2+35=41$ καὶ 4 κρατούμενα $=45$. Γράφομεν τὸ 5, καὶ κρατοῦμεν τὸ 4.

Ἔστερα πολλαπλασιάζομεν τὰς ἑκατοντάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, καὶ τὰς ἑκατοντάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου ἐπὶ τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ. Προσθέτομεν τὰ δύο γινόμενα, καὶ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτῶν τὰ κρατούμενα, καὶ γράφομεν τὸ τελευταῖον ψηφίον τοῦ ἄθροισματος κάτωθεν τῆς γραμμῆς καὶ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν δεκάδων χιλιάδων π. χ. $7X4=28$ καὶ $5X2=10$

καὶ ἔχομεν: $28+10=38$ καὶ 4 τὰ κρατούμενα Γράφομεν τὸ 2 καὶ κρατοῦμεν τὸ 4.

Κατόπιν πολλαπλασιάζομεν τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, ἐπὶ τὰς χιλιάδας τοῦ πολλαπλασιαστέου, προσθέτομεν σιτὸ γινόμενον τὰ κρατούμενα καὶ γράφομεν τὸ ἄθροισμα κάτωθι τῆς γραμμῆς καὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ ψηφίου τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων π. χ.

$2X4=8$ καὶ 4 τὰ κρατούμενα $=12$.

Καὶ οὕτω εὐρίσκομεν ταχύτατα τὸ γινόμενον $4.516X2713=12.251.908$.

Καθ' ὅμοιον τρόπον χιαστέ δυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν κάθε πολλαπλασιασμόν.

Εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος θὰ ἐξετάσωμεν τὸν πολλαπλασιασμόν διψηφίων ἐπὶ τριψηφίων, τριψηφίων ἐπὶ τετραψηφίων καὶ λοιπῶν ἀριθμῶν.

Ἄμα δὲ τελειώσωμεν τὸ κεφάλαιον τῶν στενογραφικῶν πολλαπλασιασμῶν, θὰ δυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν κάθε πολλαπλασιασμόν εἰς ἐλάχιστα δευτερόλεπτα, καὶ νὰ ἐφαρμόσωμεν πραγματικῶς τὸ εἰς τὸν αἰῶνα μας ἀρμόζον ρητόν, «ἡ ταχύτης διέπει τὰ πάντα»

Ζωηρόπουλος Ἀριστόν

Στ' Ε. Σ. Χ.

ΤΟ ΠΥΡΟΦΑΝΙ

Όταν λέμε πυροφάνι, έννοοῦμε ένα δοχείο εἰδικό ἀπὸ τὸ οποῖο ἐξέρχεται μὲ πίεση ἢ ἀσειτυλίνη πὸν τὸ πληροῖ. « Τότε καίεται μετὰ φλογὸς λίαν φωτιστικῆς » λέγει ἡ Χημεία ἢ τόσο.....συμπαθῆς στοὺς τελειοφοίτους. Αὐτὸ εἶναι τὸ πυροφάνι τὸ βελτιωμένο, τὸ τελειοποιημένο. Ἐκεῖνο ὅμως πὸν κυρίως χρησιμοποιεῖται στὶς ἀφέγγαρες νύχτες τ' Ἀπρίλη καὶ τοῦ Μάη εἶναι ἡ πατροπαράδοτος « μαλαστοῦπα ». Δηλαδή ἓνα χονδρὸ σύρμα, πὸν ἢ μιὰ του ἄκρη εἶναι περιτυλιγμένη μὲ ἓνα ὕφασμα — κατὰ προτίμησιν βαμβακερὸ — πὸν βρέχεται μὲ τρετρέλαιο. Ἐφοδιασμένη μὲ αὐτὸ ξεκινᾷ μιὰ δλόκληρη στρατιὰ ἀπὸ μικροὺς μεγάλους, ἔμπειρους καὶ ἀπειρους. Αὐτὸ τὸ κινούμενο πλῆθος κατακλύζει ἕλη τὴν παραλία. Ἀπὸ τὰ ταμπακαριὰ τοῦ Κουμπέ,* μέχρι τὴν πλάκα τῆς Σαχώρας,* καὶ τὸν ἀράπη τοῦ Κιουλούμπασι.* Λές καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἱστορία τῆς συλλήψεως τοῦ Ἰησοῦ στὸν κήλο τῆς Γεσθημανῆς ἀπὸ τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ὑληρέτας τοῦ Καϊάφα. Μόνον πὸς στόχος δέν εἶναι τώρα κανεὶς νέος Ἰησοῦς, ἀλλὰ ἡ ποικιλία τῆς βρωσίμου ζωῆς, πὸν κατοικοεδρεύει στὶς παραλίες. Τὸ πυροφάνι μὲ τὸ φῶς του τρσβᾷ τὰ ζωντανὰ τοῦ βυθοῦ, ὅπως μεγάλες γῶπες πὸν ξεπέφτουν στὰ ρηχὰ, κεφάλους, σκορπίδια κταπόδια, σουπιές καὶ πολλὰ νυχτόψαρα. Εἶναι πραγματικὴ διασκέδασις τὸ πυροφάνι. Τὰ πάντα φαίνονται ἤρεμα. Καὶ τὸν τόνο ἡρεμίας κάνει έντονώτερο ἢ τελεία κάλμα. Μόνον ὠρισμένα νυχτόψαρα δὲ συμφωνοῦν μὲ τὴν νωχέλεια πὸν ἐπικρατεῖ. Καὶ σὰν ἀκούραστη κανταδόροι, πέρνουν βόλτες στὰ σοκάκια τοῦ βυθοῦ, προστατευόμενοι ἀπὸ τὶ σκοτάδι τῆς νύχτας. Τὰ κλαδιὰ τῆς «σπάντζιας» ἀστραποβολοῦν σὰν διαμάντια καὶ ἓνας γυαλιστερός τενεκὲς παίρνει τὴν μεγαλοπρέπεια ὑπερμεγέθους σμαραγδιοῦ. Ἡ βλάστησις τοῦ βυθοῦ φαντάζει μεγαλυτέρα, ἐνῶ ἡ σκιά τοῦ ψαρὰ στὴν ἀμμουδιά, παίρνει διαστάσεις γίγαντος. Καὶ σ' αὐτὰ τὰ ἄψυχα προστίθεται ἡ ποικιλόμορφη ὑδροβία ζωή. Εἶναι πραγματικὴ διασκέδασις τὸ πυροφάνι. Ἀπολαμβάνεις ὅλη τὴν νυχτερινὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ βυθοῦ. Τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ ψαρευμάτος, τὸ προτιμοῦν περισσότερο οἱ ψαράδες γιὰτὶ καὶ ἀποδοτικώτερον εἶναι, καὶ πιὸ διασκεδαστικὸ ἀπὸ τὸ ψάρεμα τῆς ἡμέρας. Τὸ καλάθι γεμίζει ἀπὸ κάθε καρυδιάς καρύδι, καθούρια, ἀφρόψαρα, πετρόψαρα χταποδάκια ἀλιδόνες, ἀλλὰ καὶ ψάρια πὸν ζοῦν τὴν ἡμέραν, μὰ ξενυχτοῦσαν σὲ κάποια ταβέρνα τοῦ βυθοῦ καὶ τώρα βαρῦθυμα ἐπιστρέφουν στὸ σπιτικὸ τους. Στὸ δρόμο ὅμως παραμονεύει ἡ ἀπόχη καὶ τὸ καμάκι, ὁ διευθυντῆς καὶ ὁ ὑποδιευθυντῆς τῆς νυχτερινῆς ἀστυνομίας τοῦ βυθοῦ πὸν τὰ συλλαμβάνει καὶ τὰ καταδικάζει εἰς τὸν διὰ πυρᾶς θάνατον. Ἄληθεια! Πόσο αὐστηρὴ τιμωρία γιὰ ἓνα τόσο ἐλαφρὸ πλημμέλημα!

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΟΥΦΑΚΙΣ
Μαθητῆς Γυμνασίου Ρεθύμνης

*Γοποθεσίες στὸ Ρέθυμνο.

Ἡ Ὑγεία

Ζωὴ χωρὶς ὑγεία εἶναι μηδέν. Τί τὰ θέλεις τὰ πλοῦτη καὶ τὴν δόξαν εἰ τὰ ὑλικά γενικῶς ἀγαθὰ ἐφ' ὅσον σοῦ λείπει τὸ διαμάντι τῆς ζωῆς, ἡ ὑγεία;

Τί εἶναι ὑγεία γνωρίζει καλύτερα αὐτὸς πὸν τὴν στερεῖται.

Τὴν χαρὰν καὶ τὸ γέλοιο δέν γνωρίζει ποτέ. Πάντοτε πλέει σ' ἓνα λήθαργο, δέν συναισθάνεται παρὰ μόνον τὸν πόνον πὸν τοῦ ἔχει γίνεи συνήθεια.

Ἄν κάποτε δύναται νὰ βαδίση ἔστω καὶ ὀλίγον, βγαίνει στὴν ἐποχὴ γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν Φύσιν. Τίποτα ὅμως.

Τὸ πάθος ὑπερνικᾷ τὴν ἐπιθυμίαν, τὰ πόδια λυγίζουν καὶ πάντα τὸ ἄτυχον θῦμα ὑποφέρει.

Τέτοια ζωὴ, ζωὴ ἄχαρη θὰ ἔλεγε κανεὶς, νὰ λείπῃ αὐτὸ δέν τὸ λέγει ὅμως ὁ πᾶσχον.

Ἡ ζωὴ εἶναι γλυκειὰ, τὴν θέλει καὶ ἂν ἀκόμα ὑποφέρει. Θέλει πάντα νὰ ζῆ νὰ ἀναπνέῃ καὶ ἔς μὴν ἀπολαμβάνῃ. Ἐλπίζει πάντοτε εἰς καλύτερας ἡμέρας. Ζῆ μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτῆ. Θὰ προτιμοῦσε ὁ δυστυχῆς ὑγεία καὶ ἐργασίαν στὰ κάτεργα, παρὰ νόσον καὶ πᾶν ὑλικὸν ἀγαθόν.

Γιὰτὶ λοιπὸν νὰ μὴ φροντίζουν νὰ διατηροῦν τὸν ἀνεκτίμητον θησαυρὸν οἱ ἄνθρωποι μιὰ καὶ τοὺς ἔχει γίνεи τὸ μεγάλο αὐτὸ δῶρον ἀπὸ τὴν Φύσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον;

Νὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δέν εἶχαν πλήρη γνῶσιν τῆς ἀξίας τοῦτου τοῦ θησαυροῦ.

Μιὰ λοιπὸν πὸν ἔμεις τοῦλάχιστον ἔστω κατὰ τι γνωρίζομεν τὴν ἀξίαν τοῦτου τοῦ θησαυροῦ, ἄς τὸν διατηρήσωμεν ὅσον τοῦλάχιστον δυνάμεθα.

ΝΙΚΟΛΙΑΚΗΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Γυμν. Βάμου

Ἀνοιξις

Ἄνοιξις! Ἡ νεότης τοῦ χρόνου! Τί δύναμις εἰ ὀμορφιά!

Ἐσπρόβαλε μὲσ' ἀπὸ τὰ κράα τοῦ χειμῶνος ἡ λουλουδισμένη ἀνοιξις. Ἡ φύσις ἔχει ἀλλάξει τώρα. Ὁ ἥλιος ἀργὰ—ἀργὰ ἀνατέλλει, ἀτανακλώντας τὶς χρυσές του ἀκτῖνες στὰ βουνὰ τῆς δόξης, καὶ βάζοντας μ' ἓνα ἀπαλὸ καὶ γλυκὸ ρὸς μερικὰ συννεφάκια ζωγραφισμένα ἐπάνω στὸν ὀλογάλλον οὐρανόν.

Ὁ κατάχρσος δίσκος τοῦ ἡλίου, ρίχνει τὶς λαμπρὲς ἀκτῖνες του ἐπάνω στὴν βελουδένια γῆ, πὸν φαίνονται σὰν ὀλόχρσσα διαμάντια.

Ἡ θάλασσα, γαληνεμέ η, τώρα, κτυπᾷ τὰ μυτερά της κύματα, στὰ δαντελωτὰ ἀρογιάλια της. Τὰ δεντρᾶκια ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ εἰς τοὺς δρόμους, ντυμένα στὰ ὀλόλευκα, χαμαρώνουν σὰν ὀμορφες νυφοῦλες πᾶνω σὲ καταπράσινα χαλιά. Ὅλα εἶναι ντυμένα τὴν καταπράσινη φορεσιά τους. Χιλιάδες πουλάκια καθισμένα στὰ κλαδιὰ τους γλυκοκελαῖδουν μελωδικὰ, σὰν νὰ εὐχαριστοῦν τὸν δημιουργὸν καὶ Πλάστη.

ΜΑΡΙΑ ΚΩΝ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ

Ἀ Γυμνασίου Βουκολιῶν

Δέν ήταν μικρός πιά ο Κωστής. Είχε μεγαλώσει. Δέν ήταν πιά ο μικρός φιλάσθενος που δλοι του φερνόταν με συμπόνια. Είχε μεγαλώσει και τὸ λυγρό του κορμί, ἴσιο, στητὸ φανέρωνε ἄνδρα με δύναμη και θέληση. Στὰ πλατειὰ στήθεια του κτυποῦσε μιὰ καρδιά γενναία, μιὰ καρδιά που τὴν θέρμαιναν τὰ πιὸ γλυκὰ αἰσθήματα. Ἦταν 16 χρονῶν. Βέβαια δέν ήταν πολὺ τὸ δάρος τῶν χρόνων που σήκωνε στοὺς ὤμους του. Ἀλλὰ γι'αὐτὸν φαινόταν πολλὰ. Δέν ἤθελε νὰ τὸν φωνάζουν πιά με τὸ χαϊδευτικὸ του ὄνομα που τόσο τ' ἀγαποῦσε ὅταν ἦταν μικρός. Διψοῦσε γιὰ περιπέτειες, γιὰ κάτι που θὰ φανέρωνε τὴν δύναμίν του. Καί κείνο τὸ κάτι που τόσο ποθοῦσε ὁ Κωστής και τὸ περίμενε πάντα ἀργοῦσε νᾶρθῃ. Γι'αὐτὸ τὰ χεῖλη του σπάνια ἀνοίγαν γιὰ ἓνα χαμόγελο και τὸ γλυκὸ του πρόσωπο τὸ σκίαζε ἢ θλίψη. Κλεισμένος πάντα στὸν ἑαυτὸν του δέν ἔκανε φίλους δέν ἐπαιξε ποτέ του στὸ δρόμο. Οἱ γονεῖς του βλέποντας τὸ μοναχογιὸ τους νὰ ὑποφέρει ὑποχωροῦσαν στὶς ἰδιοτροπίες του και τοῦ ἔκαναν τὰ θελήματά του. Ἀλλὰ ἔκείνος ἔμενε πάντα ἀγέλαστος λυπημένος μελαγχολικός. Είχε τὴν ἐντύπωση ὅτι ἦταν ἓνας ἀχρηστος, ἓνα κορμὲλὶ τῆς ζωῆς ἀφοῦ δέν μπορούσε νὰ κάνῃ τίποτε. Τίποτε. Καί αὐτὸ τὸ τίποτε τοῦκανε τὴν ζωὴ μαρτύριο. Μαρτύριο ἀφάνταστο. Ἄχ! Πότε θαρχόταν ἢ μεγάλη στιγμή νὰ δειξῇ κι' αὐτὸς ὅτι δέν ἦταν βυζανάρικο μωρό, ὅτι δέν κρατιόταν ἀπὸ τὰ φουστάνια τῆς μάνας του, και μέσα στὰ στήθεια του κτυποῦσε δυνατὰ ἢ καρδιά τοῦ μεγάλου ἀνδρα.... Ἦταν βραχάκι. Ὁ Κωστής λυπημένος καθόταν σὲ μιὰ θαριά πέτρα με τὰ χέρια στὸ κεφάλι, και οἱ ἀταχτες ξανθὲς μποῦκλες τῶν μαλλιῶν του πλαισίωναν τὴν ὄμορφη ὄψη τοῦ προσώπου του. Μὰ τὸ Κωστή τοῦ φαινόταν ἀνυπόφορες και τὰ κρινόλευκα δάκτυλά του μεπεδοῦνταν με τὰ ἀταχτα μαλλιά και τὰ ἔφερναν στὴ θέση τους. Βυθισμένος στὶς σκέψεις του ὁ Κωστής δέν ἔβλεπε σημασία στοὺς ἀνθρώπους που τὸν κυττοῦσαν και κινουσαν τὸ κεφάλι τους. Δέν ἔβλεπε τὴν νύκτα που κατέβαινε μ' ὄλη τὴ μεγαλοπρέπειά της κι' ἀρχισε ν' ἀπλώνῃ τὰ μαῦρα πέπλα της. Δέν ἀντιλήφθηκε τὰ μικρὰ φωτάκια τῆς πόλεως που ἀναψαν και στοργικὰ τὸν φωτίζαν. Δέν ἔβλεπε. Ἀλλὰ ἔξᾶφνου τὸ βλέμμα του σταμάτησε σ' ἓνα σημεῖο ἀπλανὲς και κύτταζε, κύτταζε. Κύτταζε λὲς και ἢ ματιὰ του καρφώθηκε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, λὲς και τὸν κρατοῦσε ἀκίνητο τὸ μικρὸ σημαδάκι που ἔλαμπε σὰν φωτάκι στὴ μαῦρη ἀναλαμπὴ τῆς νύκτας. Τί νὰ ἦταν ἀραγε; Τί; μήπως αὐτὸ που ποθοῦσε ὁ Κωστής; Γιατί ἀσκοῦσε σὰν μαγνητισμένο τόση δύναμη στὸν ταλαίπωρο Κωστή; Ἄ! και νὰ τὸν ἀφηναν ἦσυχο. Ἀλλὰ νά! Παίρνει διαστάσεις. Γίνεται μεγάλο και στὸν Κωστή φάνηκε σὰν ἓνας κόκκινος δράκοντας που τὸν καλοῦσε. Σηκώθηκε και βιάδιζε με τὰ μάτια πάντα πρὸς τὰ ἐκεῖ με ἀπορία. Καί ἔξᾶφνου τὰ θολὰ του μάτια καθάρισαν και εἶδε. Εἶδε μιὰ μεγάλη φωτιὰ νὰ ἔχῃ περιζώσει ἓνα ἐργαστάσιο, ὅπου οἱ δυστυχισμένοι οἱ ἐργάτες δούλευαν τὴν νύκτα γιὰ τὸ κομμάτι τὸ καθημερινὸ

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Κατακόκκινος ὁ ἥλιος ξεψυχᾷ στὴ ματωμένη του δύση δίνοντας ἓνα χρωμα πύρινο σ' ὄλα τὰ γύρω. Στέλνει τὰ στερνά του χάρδια στὶς πλαγιὲς τοῦ μοναστηριοῦ τὰ τζάμια που λάμπουνε παρᾶξενά σὲ κάθε ἀχτίδας φίλημα στὰ γαλανὰ τῆς λίμνης νερά, στὰ βουῖρα τῆς ὄχτης. Σὲ μιὰ γέρικη ἐλιά πλαγιασμένος ὁ βροκὸς παίξει στὴ φλογέρα του σκοποῦς πονεμένους, νοσταλγικὲς θύμησες, θαμπὲς στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Πότε—πότε ἀφήνε τὴ φλογέρα και με φωνὴ καμπανιστὴ μονολογᾷ τὰ παλιὰ. Καί ὁ ἀχὸς ἀντηχᾷ στοῦ ρουμανιοῦ τὰ βάρη στοῦ γεφυριοῦ τὰ χαλάσματα, στὶς ἀετόραχες, τοῦ μύλου τὰ ἔρειπια.

Ἀπὸ τὰ δέντρα τὰ γιγαντόκορμα χιλιάδες νότες ξεχύνονται γύρω. Καί τὰ πουλιὰ πρὶν πᾶνε νὰ φωλιάσουν στέλνουν στὸν Πλάστη και τὴ βραδυῆ τους Προσευχὴ. Σὲ λίγο ὄλα σβήσανε. Καί μονάχα που και που ἀκούεται κάποιο κουδούνισμα ἀπὸ τὰ πρόβατα που ροβολοῦν γιὰ τὸ μαντρί τους.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΡΜΑΡΙΤΣΑΚΗ

Ε. Σ. Χ.

ψωμί γιὰ τὸ ἔρημο στομάχι που πάντα ζητᾷ χωρὶς νὰ ρωτᾷ ἂν ἔχουν. Καί ἔχει τόσες ἀπαιτήσεις... Ὁ κόσμος φώναζε σὰν τρελλός. Γυναίκες τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους, και μωρὰ σκλήριζαν ἀπελπισμένα. Ἐξᾶφνου ἓνα πεντάχρονο κοριτσάκι πετάχτηκε στὴ μέση τοῦ σαματὰ φωνάζοντας σὰν ξεφρενιασμένο. Τὴν μαμά μου. Σῶστε τὴ μαμά μου. Κι' ἀρχισε νὰ κλαίῃ με δυνατὰ ἀναφυλητὰ φωνάζοντας...μαμά μου....

Ὅλα αὐτὰ τὰ παρακολουθοῦσε ὁ κόσμος ἀλλὰ κανεῖς δέν τολμοῦσε νὰ σώσῃ τὴ δύστυχη γυναίκα. Ἐξᾶφνου πετάχτηκε στὴ μέση ὁ Κωστής κι' ἀρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν διεύθυνσιν που ἔδειχνε τὸ κακόμοιρο μικρὸ. Ὅλοι παρακολουθεῖσαν τὸν τρελλὸ αὐτὸ που ἔτρεχε περνώντας μέσα ἀπὸ τὶς φλόγες και διέθετε τόσο φανερὰ τὴ ζωὴ του. Σίγουρα θὰ εἶναι κανένας ἀπελπισμένος που θὰ θέλῃ νὰ δώσῃ τέρμα στὴ ζωὴ του μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀκουστήκαν φωνές. Τὸν δυστυχισμένο συμπλήρωσαν οἱ σπλαχνικοί... Σὲ λίγο χάθηκε ὄλος. Οἱ ἀνθρωποι ἔφτασαν στὴ πιὸ μεγάλη ἀγωνία. Θὰ τὴν σώσῃ ἢ θὰ καοῦν και οἱ δυὸ μαζί; Σὲ λίγο φάνηκε ἓνας μαῦρος ὄγκος νὰ προχωρῇ κι' ἔπειτα σ' ἓνα πέσιμο τῆς πόρτας φανερώθηκε ἓνας ἀνδρας με τὴ γυναίκα στοὺς ὤμους νὰ προχωρῇ στὸ δρόμο. Τὸ πλῆθος που τὸ κρατοῦσε σὲ ἀκίνησια ἢ ἀγωνία και ὁ φόβος ξέσπασε σὲ ζητωκραυγὲς και ὤρμησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀνέλπιστου σωτήρα. Καί ὁ Κωστής ἀφοῦ παρέδωσε τὴ γυναίκα χάρθηκε στὸ συνωστισμό χωρὶς νὰ λάθῃ οὔτε ἓνα εὐχαριστῶ ἀπὸ τὴ λιποθισμένη γυναίκα που κινδυνεύοντας ὁ ἴδιος ἔσωσε. Τώρα ὁ Κωστής νοιώθει ὅτι εἶναι και αὐτὸς κάτι. Δέν νοιώθει πιά ὅτι εἶναι ἀχρηστος και γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ χαμογελοδακρύζει εὐτυχισμένος...

ΜΑΡΩ ΖΑΙΜΑΚΗ

Τάξις Δ' Ἐμπορικὴ Σχολὴ Ἡρακλείου

Η ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ

Ἡ ἔνδοξος Ἑλλάς ἀνέκαθεν εἶχε νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἔνδοξα τέκνα τῆς διακρινόμενα διὰ τὴν φιλοπατρίαν των. Ἐξ αὐτῶν ἄλλα μὲν τὴν συνέδραμον χρηματικῶς καὶ τὴν ἀνεκούφισαν ἀπὸ τὴν δυστυχίαν τῆς κατὰ τὰς κρίσεις στιγμῆς τῆς ἱστορίας τῆς, ὅπως ὁ ἔνδοξος Ἀθέρωφ, ἄλλα δὲ καὶ ἐπολέμησαν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν συνέδραμον κατόπιν εὐρισκομένην εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς δουλείας ὅπως ὁ Ψαριανὸς Βαρδάκης. Ὑπεράνω ὅλων ὅμως αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν εὐρίσκειται ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς τὸ ἀποκορύφωμα αὐτὸ τῆς φιλοπατρίας ὁ λαμπρὸς αὐτὸς ἀστὴρ, ὁ ὁποῖος θὰ λάμπῃ πάντοτε εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ στερεώματος τοῦ Πανθέου τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑλλάδος. Διότι ἡ Ἑλλάς χρεωστῆ κατὰ μέγα μέρος εἰς αὐτὸν τὴν ὑπαρξίν τῆς ὡς ἔθνους καὶ ὡς κράτους. Ἡ φιλοπατρία τοῦ Κοραῆ ἦτο τόσο μεγάλη ὥστε παραβλέπων τὴν ἀδυναμίαν του καὶ τὴν ὀλιγοστίαν ἀντοχὴν του ἀνέλαβε τὸ μέγα ἔργον τῆς προετοιμασίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ὑπῆρξεν βεβαίως καὶ ἄλλοι οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ὁ Κοραῆς ὅμως εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔδωκε στὸν ραγιά νὰ ἐννοήσῃ ποία εἶναι ἡ ἀρμόζουσα θέσις του μεταξὺ τῶν πολιτισμένων ἀνθρώπων κάμνοντάς εἰς αὐτὸν γνωστὴν τὴν ἔνδοξον καταγωγὴν του τὴν ὁποῖαν εἶχε ἐντελῶς λησμονήσει, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος διήγειρε τὸν φιλοελληνισμὸν εἰς τὴν Εὐρώπῃ. Ἐγνώριζε ὁ Κοραῆς ὅτι τὸ κολοσσιαῖον ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε θὰ τοῦ παρουσίαζε ἀνυπερβλήτους δυσκολίας, ἀλλὰ ἐπίσης ἐγνώριζε ὅτι «πατρός τε καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων τιμιώτερον καὶ ἀγιώτερον ἐστὶν ἡ πατρίς» καὶ αὐτὸ τὸν ἐνεθάρρυνε νὰ υπερπηδῆσῃ ἢ νὰ παρακάμψῃ κάθε παρουσιαζόμενον ἐμπόδιον. Τὸ ὄνειρόν του ἦτο νὰ ἴδῃ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθέραν. Καὶ ἠξιώθη τῆς υπερτάτης αὐτῆς ἀγαλλιάσεως πρὶν κατέλθῃ εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν. ἴσως μερικὸ ἀμφισβητήσουν τὴν φιλοπατρίαν τοῦ Κοραῆ ὑποστηρίζοντες ὅτι οὐδέποτε ἔθεάθη μὲ τὸ βαρὺ καρυοφίλι πολεμιστὰς τὸν κατακτητὴν τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑλλάς εἶχε μεγάλην ἀνάγκην πολεμιστῶν. Ναί, ἀλλὰ ὁ Κοραῆς διεξήγαγεν πόλεμον σπουδαιότερον πλεον τοῦ ὁποῖου ἡ ἀποτυχία θὰ ἐσήμαινε καὶ τὴν ἀποτυχίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ φιλοπατρία τοῦ Κοραῆ δὲν εἶχε σκοπὸν συμφεροντολογικόν. Δὲν ἤθελε αὐτὸς ἀξιώματα καὶ τιμὰς ὡς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ἡ εὐνοια μόνον τῆς πατρίδος του ἦτο δι' αὐτὸν τὸ μεγαλύτερον ἀξίωμα τὸ ὁποῖον δὲν ἀντήλλασεν μὲ ὄλους τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς. Ἀλλ' ἄς μείνωμεν ἔως ἐδῶ. Ἡ φιλοπατρία τοῦ Κοραῆ θὰ ἐχρειάζετο διελίκα ὀλοκλήρα διὰ νὰ γραφῇ, αἱ δὲ ὀλίγαι αὐταὶ λέξεις ἄς μὲνουν ὡς ἐλάχιστος φόρος τιμῆς πρὸς τὸν μεγάλον αὐτὸν ἄνδρα. Ἄς μιμηθῶμεν τὴν φιλοπατρίαν τοῦ Κοραῆ ὅλοι οἱ σημερινοὶ ἴληγες καὶ Ἐπαραμερίζοντες τὸν καταστρεπτικὸν ἀτομικισμὸν, ὁ ὁποῖος δὲν ἀποβλέπει εἰς τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον, ἄς προσθέσωμεν τὴν ἀτομικότητά μας εἰς τὴν ἐθνικὴν ὀλοκλήρα χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ χάσωμεν τὴν αὐτοτέ-

ΤΟ ΗΛΕΚΤΟΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΣ

Ἡ φύσις τώρα τὴν ἀνοίξιν ὀλοκλήρος ἀνανεώνεται. Τὰ ὑψηλὰ βράχια στεκοῦν ἐπιβλητικὰ καὶ κάπου κάπου εἰς τὰς σχισμίδας τῶν ἔχει φυτρώσει κανένα θάμνος ἢ κανένα δενδράκι. Τὸ μέρος γύρω εἶναι κατὰφυτο ἀπὸ μυρτιὰς χαρουπιὰς καὶ ἄλλα δένδρα καὶ θυμαρία. Ἀλήθεια ἐξαιρετικὰ ὄραϊα ἡ τοποθεσία εἰς τὴν ὁποῖαν ἐκτίσθη τὸ οἶκημα τοῦ ἡλερισμοῦ τῆς Παλαιοχώρα. Μόλις περάσει κανεὶς τὴν καμπὴ τοῦ δρόμου ἀντικρύζει ἀμέσως τὸ τιμεντένιο αὐλάκι, τὸ ὁποῖον διοχετεύει τὸ νερὸ ἀπ' τὸ ποτάμι εἰς τὸ οἶκημα αὐτὸ. Εἶναι εὐχάριστο θέαμα νὰ βλέπει κανεὶς τὸ αὐλάκι τὸ ὁποῖον ἔχει μῆκος 1800 μέτρων, νὰ διέρχεται μέσα ἀπὸ τὰ βράχια σὰ μικρὸ φειδάκι. Ὅταν τὸ ἀντικρύσω ἄθελα μούρχεται στὸ νοῦ οἱ κόποι καὶ αἱ θυσίαι τὰς ὁποίας ὑπέστησαν οἱ κάτοικοι Ἀλλὰ ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐργάζεται μοχθεῖ, ἀγωνίζεται τὸ πᾶν δύναται νὰ κατορθώσει. Τώρα ἔχουν περάσει τρία χρόνια ἀπὸ τότε πού ὁ Πρόεδρος μὲ τὸν Παπᾶ καὶ ἔξεχοντα πρόσωπα ἔκαμαν ἀγιασμὸ διὰ νὰ ἀρχίσουν τὸ ἔργο τοῦτο. Καὶ τώρα πού τὸ πέρας τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἔφθασε ἡ χαρὰ των εἶναι ἀπερίγραπτη διότι εἶδον τὸ ὄνειρόν τους, νὰ πραγματοποιηθῇ Δίπλα ἀπὸ τὴν ἀμαετινὴν ὁδὸν ὑψοῦνται οἱ ἡλεκτροικὸι στῦλοι μὲ τὰ κάτασπρα φλυντζάνια τους ὅπου στηρίζονται τὰ ἡλεκτρικὰ σύρματα. Ὅλα εἶναι ἔτοιμα μόνον λίγη ἔργα σία ἀκόμη χρειάζεται διὰ νὰ συμπληρωθοῦν αἱ μηχαναὶ. Ἀλλὰ σὲ ὀλίγας ἡμέρας καὶ αὐταὶ θὰ συμπληρωθοῦν καὶ τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ ἀντικρῦσουν ἐκείνο τὸ ὁποῖον τόσα χρόνια ἐπιθυμοῦν. Ναί σὲ ὀλίγας ἡμέρας τὰ ἡλεκτρικὰ θὰ φωτίζουν τὰ στενά ἀλλὰ ὄραϊα δρομάκια τῆς κομποπόλεως. Τὸ σπινθηροβόλο φῶς τους θὰ φθάσῃ μέχρι τὴν ἀμμουδιά καὶ θὰ χουσῶνῃ τὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσης. Κάθε βράδυ πού γυρίζουν ἀπὸ τὴν ἐργασία οἱ ἄνθρωποι ἄλλο τίποτα δὲν ἀκούς παρὰ μόνον γέλια καὶ χαρούμενες φωνῆς πού ἀναταράτταν τὴν φύσιν γύρω, καὶ ἀπὸ μακριὰ τοὺς ἀπαντοῦν παράδοξοι οἱ ἀντιλαοὶ τους. Τὸ ἔργο αὐτὸ δὲν θὰ δώσῃ εἰς τὴν κομόπολιν μόνον τὸ φῶς, ἀλλὰ καὶ τὸ νερὸ τοῦ θὰ χρησιμοποιοθῇ πρὸς ἀρδευσιν τοῦ μικροῦ κάμπου τῆς. Διότι ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἔξῃς πού ὁ γέρο χειμῶνας κατέβηκε ἀπὸ τὸν θρόνον καὶ τὸν διεδέχθη ἡ ξανθόμαλλη ἀνοιξη καὶ πού αἱ βροχαὶ θὰ εἶναι ὀλίγες τὸ νερὸ αὐτὸ θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὸ πότισμα τῶν δημητριακῶν, λαχανικῶν, καὶ ἄλλων φυτῶν καὶ δένδρων. Τὸ ἔργο λοιπὸν αὐτὸ θὰ δώσῃ μεγάλα κέρδη εἰς τὴν κομόπολιν, καὶ ἡ ζωὴ θὰ ἀρχίσῃ νὰ κυλᾷ χαρούμενη. Οἱ κάτοικοι εὐτυχησμένοι θὰ ἀπολαμβάνουν τὰ ἀγαθὰ τῶν κόπων των.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΙΧ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ

Τάξις ΣΤ. Γυμνασίου Παλαιοχώρας

λειάν μας ἢ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἐγὼ μας καὶ τότε ἢ Ἑλλάς θὰ ἀπαλάσῃ τὴν αἴγλην καὶ τὴν δόξαν ἢ ὁποῖα ἀρμόζει εἰς χώραν νικητρίαν.

ΧΟΥΔΑΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ

Ζγ Περ.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ

Συχνά η φύσις παρουσιάζει ανωμαλίες και μετατροπές παράξενες που κι' η επιστήμη ακόμα πολλές φορές εύρισκεται σε άμηχανία μελετώντας τὰ παράδοξα αὐτὰ φαινόμενα. Ἔτσι ἔτυχε νὰ μάθω ἀπὸ κάποιο περιοδικὸ ἀξιопερίεργες ιδιότητες ποὺ ἔχουν 4 ποταμοί.

1) Ὁ Ἐνγκαρι. Ἐνας ποταμὸς τῆς Ἀνατολ. Ἀφρικῆς, χωρὶς τὰ νερά του νὰ περιέχουν οἰνόπνευμα, ἔχουν ὥστόσο τὴν γεύση καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς... μύθρας! Οἱ Ἴθαγενεῖς, γιὰ ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι τῶν χημικῶν στοιχείων τοῦ νεροῦ αὐτοῦ, τὸ βράζουν. Ἐπίσης οἱ κυνηγοὶ ποὺ γνωρίζουν τὶς ιδιότητες τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου, παραμονεύουν στὶς ὄχθες του καὶ μόλις ἀντιληφθοῦν κανένα ζῶο ἢ θηρίο τρέχουν καὶ τὸ πιάνουν ζωντανὸ γιὰτὶ εἶναι βέβαιοι, πὼς δὲν θ' ἀντισταθῇ ἀφοῦ θὰ εἶναι μεθυσμένοι!...

2) Στὸ Ἀλγέριο εὐρίσκεται ὁ ποταμὸς Ἴτικ ποὺ κοινῶς ὀνομάζεται «Μέλας», κι' αὐτὸ διότι τὸ χρῶμα του καὶ ἡ χημικὴ τῶν νερῶν του σύστασις, ἀποδεικνύουν ὅτι πρόκειται γιὰ μελάνι πραγματικόν. Ἐχει ὥστόσο ἀνακαλυφθῆ ὅτι τὸ νερὸ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο πηγῶν του περιέχει ἄλατα σιδήρου καὶ τῆς ἄλλης μολυβδινὸν δξύ. Καὶ πράγματι. Μὲ τὰ δύο αὐτὰ χημικὰ στοιχεῖα κατασκευάζεται τὸ κοινὸ μελάνι τῆς γραφῆς.

3) Ὑπάρχει ἕνας ἄλλος ποταμὸς στὴν πολιτεία τῆς Νεμπράσκα ὅπου ἔχει νερὸ πολὺ γλυκό. Ἡ αἰτία τῆς γλυκύτητος τῶν νερῶν του παραμένει ὡς σήμερα ἄγνωστη στὴν ἐπ' στήμη, διότι στὶς ὄχθες του δὲν ὑπάρχουν ζαχαροφυτεῖες κι' οὔτε πλησίον τῶν πηγῶν του κοιτάσματα ζαχαρίνης ποὺ εἶναι προῖον ὀρυκτό.

Τὰ νερά αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ ἔγιναν ξαφνικὰ γλυκὰ τὸ 1930 καὶ ἔκτοτε ἀξάνει ὁ βαθμὸς τῆς γλυκύτητός του. Διάφοροι γεωλόγοι ἀποδίδουν τὸ φαινόμενον στὴν μετατόπισι ὠρισμένων κοιτασμάτων ζαχαρίνης.

4) Καὶ τέλος τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ Ρίο-ντὲ-βινάγκρε, ὁ ὁποῖος χαράζει τὰ σύνορα Χελῆς καὶ Ἀργεντινῆς εἶναι στὴν γεῦσι ἴδια μὲ τὴν λεμονάδα! Τὸ γευστικὸ αὐτὸ νερὸ παρουσιάζει θεραπευτικὰς ιδιότητες καὶ πολὺ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς γύρω κατοίκους.

ΓΕΩΡΓ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑΣ

Α' Γ. Α. Χ.

ΟΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΕΤΣΙ ΜΑΘΑΙΝΑΝ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εἶναι βράδην! Τ' ἀστέριά σὰν χουσὲς πούλιες στόλιζαν τὸ βελουδένιο γαλάζιο, φόρεμα τοῦ Οὐρανοῦ.

Τὸ γλωμὸ φεγγάρι λούζει τὴν γῆ μὲ τὶς ἀδύνατες καὶ ἀργυρὲς, ἀκτίνες τοῦ Κανένας θόρουβος δὲν ἀκούγεται, καμμιά φωνή, παντοῦ βασιλεύει ἡσυχία!

Εἶναι καιρὸς μαύρης σκλαβιά! Οἱ ἄνθρωποι φοβισμένοι, σὰν κυνηγημένα πουλιά, μαζεύονται ἀπὸ νωρὶς στὰ σπίτια τους. Ἐξω περιμένει πάντα ἄγριος ὁ μαῦρος κατακτητῆς.

Μέσα στὴ μεγάλη αὐτὴ ἡσυχία, ἀκούγεται τὸ τρίξιμο μιᾶς πόρτας ποὺ ἀνοίγει. Ἐνὶ μικρὸ παιδικὸ ξανθὸ κεφαλάκι, προβάλλει καὶ κυττᾷ μὲ τὰ γαλανὰ ματάκια του, φοβισμένα τὸν πλατὺ δρόμο. Δὲν φαίνεται κανεὶς. Ἀποχαιρετᾷ μὲ συγκίνηση τὴν μανούλα του, καὶ φεύγει.

Πηγαίνει στὸ κρυφὸ σκολεῖο, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, στὸ μικρὸ, καὶ φτωχικόν, ἐκκλησιάκι τοῦ Ἁγ. Ἀλέξη, πηγαίνει νὰ μάθῃ τὴν ἱστορία τῆς Πατρίδος μας, νὰ μάθῃ γιὰ τὴν Θρησκεία μας, γιὰ τὸν Χριστὸ μας!

Προχωρεῖ μὲ φόβο, δὲν πρέπει νὰ τὸ δῆ κανεὶς. Μὲ τὸν παραμικρὸ θόρουβο σταματᾷ, κρατᾷ τὴν ἀναπνοή του.

Εἰς ἄκρον ἕνας Τοῦρκος ξεπροβάλλει, ἀπὸ μιὰ γωνία. Τὸ μικρὸ ἀγγελουδάκι, σταματᾷ, ἡ καρδούλα του χτυπᾷ δυνατὰ.

Ἄχ! ἂν τὸ δῆ, χάθηκε!...

Καὶ τὸ πονηρὸ μάτι τοῦ Τοῦρκου, δὲν ἀγοεῖ νὰ τὸ δῆ. Τὸ μικρὸ ἀγγελουδάκι τρέχει, ὅσο μπορεῖ πρὸς γρήγορα. Μὰ σὲ μιὰ στιγμή τὸ ἄγριο μάτι τοῦ Τοῦρκου τὸ ἔχασε.

Ξέφυγε ἐπὶ τέλος ἀπὸ τὸν μεγάλο κίνδυνον. Προχωρεῖ ἀκόμη λίγο, καὶ φθάνει στὸ μικρὸ ἐκκλησιάκι.

Μπαίνει μέσα καὶ μὲ μεγάλη προσοχή, ἀκούει τὰ λόγια τοῦ δασκάλου παπᾶ, κάτω ἀπὸ τὸ θαμπό, φῶς τοῦ μικροῦ καντηλιού.

Ἔτσι, μὲ τέτοια τρομοκρατία, μάθαιναν ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, τὰ σκλαβωμένα Ἑλληνόπουλα γράμματα!

Μὲ μεγάλο φόβο, καὶ ἀγωνία, πήγαιναν νὰ μάθου, τὴν ἱστορία τῆς Πατρίδος μας.

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΑΣΤ. ΡΟΜΠΟΤΗ

Τάξις Ε2 Α Γ.Θ. Πατρῶν

ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΣΑΝ ΕΠΑΤΗΣΑ

Τὴν Κρήτη σὰν ἐπάτησα μὲ κόρες δακρυσμένες καὶ οἶγος στὴν καρδιά,
Χῆρες ἀντίκρυσσα παντοῦ μαυρομαντηλωμένες καὶ κλαίμενα παιδιὰ.

Τῆς Κρήτης σὰν ἐπάτησα μὲ δέος κάποια μέρα τὴ ματωμένη γῆ,
μ' ἕνα στεράνι δλόφωτο ζωσμένη πέρα ὡς πέρα τὴν εἶδα στὴν ἀγῆ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΟΥΣΕΤΗΣ—ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ

Η' Κλασσικοῦ Α. Γ. Α. Χ.

ΕΛΛΑΔΑ

Ἑλλάδα χώρα ἔνδοξη
στολίδι τῶν αἰώνων,
μητέρα τοῦ πολιτισμοῦ
πατριδα τῶν ἡρώων.

Εἶσαι μητέρα τοῦ φωτός
Ἑλλάδα δοξασμένη
καὶ μ' αἵματα παλληκαριῶν
χίλιες φορὲς βαμμένη

Εἶσαι ἀπὸ τοὺς ποιητὰς
χιλιοτραγουδημένη
Ἑλλάδα μας πανένδοξη
Ἑλλάδα τιμημένη

ΕΜΜ. ΠΙΤΤΑΡΙΔΑΚΗΣ
ΣΤΒ' Γυμν. Κασ. Πεδιάδος

Η ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ

Προχθὲς πῆγαινα νὰ ἐπισκεθῶ μίαν φίλη μου ἢ ἀπόστασις ἦτο ὀλίγον μακρυνὴ καὶ διὰ τοῦτο ἤναγκάσθην νὰ περπατήσω ὀλίγον διάστημα ἕως νὰ φθάσω ἐκεῖ.

Δὲν εἶπα πολὺ προχωρήσει ἀπὸ τὸ σπίτι μου καὶ νά, ἀκούω ἕνα πιτσιρίκι, 9—10 ἐτῶν, νὰ ἀνοίγη φαρδύ—πλατὸ τὸ στόμα του καὶ νὰ προφέρῃ τὶς φροβρώτερες βλασφημιὰς ἐναντίον ἑνὸς συνομηλικου του, λυπήθηκα γι' αὐτὸ πολὺ ἀλλὰ τί ἠδυνάμην νὰ κάμω;

Ἄφ' οὗ προχώρησα ὀλίγα βήματα παρακάτω, βλέπω πάλι ἔμπροσς ἐμὲ μάτια μου, δύο νέους οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν μετὰ τῶν καὶ ὡς πρόχειρον βλασφημιὰ ἐχρησιμοποιοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας. Τῶν ἔρριψα δύο—τρία βλέμματα μὲ πολὺν οἶκτον ἀλλὰ καὶ μὲ ἱερὰν ἀγανάκτησιν.

Σὰν ἔφθασα παρακάτω βλέπω δύο ἠλικιωμένους ἀνθρώπους κατέχοντας καλὴ κοινωνικὴ θέση, νὰ συζητοῦν καὶ νὰ ἐξερχῶνται ἀπὸ τὰ στόματά των ἕνας σωρὸς βλασφημιῶν. Ἐρριχναν ἱερὰ καὶ ὄσια κάτω.

Τέλος πάντων ἕως νὰ φθάσω ἔφριξα ἀπὸ τὰς βλασφημιὰς πού ἀκούσα. Νὰ αὐτὰ παρατηροῦνται καθημερινῶς εἰς τὰς κοινωνίας μας καὶ ἐνῶ ζῶμεν στὸν 20ον αἰῶνα πού ὁ πολιτισμὸς εὐρίσκεται στὸ ἀνώτατον ἐπίπεδον ἐν τούτοις ἢ ἠθικὴ ἔχει πάρει τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν. Ἐπειτα παραξενευόμεθα ὅταν μᾶς ἐρωτοῦν ἂν ζῶμεν εἰς Χριστιανικὰς κοινωνίας.

Βλέπω καὶ τοὺς ναοὺς διακρίνω καὶ τοὺς χριστιανοὺς πού πηγαίνουν, ἀκούω καὶ τοὺς κώδωνας πού σημαίνουν. Ἄλλ' ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι ἀρκετὰ νὰ μὲ πείσουν ὅτι αἱ κοινωνίαι μας εἶναι χριστιανικαί. Διότι κοινωνία πού ἔχουν ὡς στολίδι τῶν τὰς φοβερωτέρας βλασφημιῶν καὶ νᾶναι κατ' ὄνομα χριστιανικαὶ κατ' οὐσίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι.

Καὶ νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι : Οὔτε μὲ τοὺς περι-

Ο ΤΣΟΥΡΛΟΣ

—Ντὰ ἡμαθὲς τα Νικολάκη πὼς δὲν ἐπροϊβάστηκε πάλι ἐφέτος τοῦ ἑξαδέλφου μου τοῦ Προβιο Κωσταν ἢ ὁ προκομμένος ὁ γιὸς του ὁ Μιχαῆλης; —"Ἡκουσά το κι' εἶπα κιόλας μὲ τὸ νοῦ μου, μὰ ἴντα θέλει ὁ μπεντακακομοίρης ὁ κύρης του καὶ τονὲ μπέμπει στὸ σχολεῖο καὶ δὲν μπάει νὰ τοῦ βοῆ μὴ γουρῶνα—μὲ τὸ συμπάθιο—νὰ τὴνὲ βλέπει, μὰ γιὰ γράμματά νε αὐτὸς μπρὲ Νικολάκη γι' οὐροί μου τὸν κόσμο παίξει; Εἶπα του γὰ τοῦ κακομοίρη τοῦ Κωσταντή, μωρὲ Κωσταντὴ βγάλε τονὲ νὰ πᾶ νὰ τοῦ μάθῃ μιὰ ντέχνη νὰ βγάνη τὸ ψωμί του μόνο δὰ τονὲ φᾶς στὰ γράμματα κι' ἀφ' οὗ δὲ ντὰ τιάνει ὁ νοῦς του; ἴντα δὰ τοῦ γάμης; Ὅπροθὲς λέει τὶς περασμένες μέρες ἀπὸν δίδαγε διαγωνισμοὺς τονὲ πιάσανε κι' ἤκανε ἀντιγραφὴ καὶ τοῦ σημαδέψανε λέει τὴ διαγωγή ντου—ἤκουσα κι' ἐγὼ ἀπὸ ἄλλους—κοντὸ ὁ ἑξαδερφούλας μου ἤθελαν νὰ μοῦ το πεῖ ἀπὸν δὲν κατέεις τὸ σῦρη ντου; Μὰ δὲ ντονὲ θεωρεῖς μπρὲ τὸ γιὸ ντου πὼς κάθε πού θαρθῶ ἀπὸ τὴ χώρα δὲν μισεύγει ἀπὸ ντὸ καφρενέ; Κι' ἴντα γράμματα δὰ μάθη κι' ἄντα τὸ κοπέλι; Ἡφηκὲ ντο δὰ μπρὲ κι' ὁ κύρης του τοῦ ριζικοῦ ντου στὴ χώρα, ἔ ἴντα θὰ κάνει κι' αὐτὸ;

—Μὰ πρέπει Νικολάκη μου νᾶχη καὶ τὸ κοπέλι μιὰ ὀλιὰ τσίπα στὴ μούρη. Δὲ ντὸ θεωρεῖς δὰ κοντὸ κίονο σᾶς πὼς εἶναι κοτζά μου ἀντρασιὰς νὰ διαβάξῃ; Ντὰ ἐγὼ λέγω πὼς δὰ νᾶνε πλιὰ μεγάλος ἀπὰ τοὶ καθηγητᾶδες του.

—Ἐσένα ὁ δικὸ σου Μανωλάκη μου πὼς τὰ τελεῖ τὰ μαθήματα; —Νὰ σοῦ πῶ Νικολάκι ἐμένα ὁ γιὸς μου πάει δὰ καὶ πρώτη χρονιά κι' εἶναι καὶ πλιὸ ἀλαφρά, μὰ ὄντονὲ πῆγα καὶ τὸν ἤγραφα εἶπα τοῦ καθηγητῆ ντου. Κύριε καθηγητῆ τὸ πετοῖ δικὸ σου καὶ τὰ κόκκαλα δικὰ μου. Ἐγὼ θέλω νὰ μάθη γράμματα νὰ μὴν εἶναι βοσκὸς σὰν κι' ἐμένα.—"Ἐ καὶ πλιὰ καλὰ δὲν τὸ κάνω γὼ ἀπὸν τονὲ χω στὰ ζᾶ βγάνωμε κιόλας ἀντὶ νὰ ξεοδύγωμε;—"Ἐ! Μὰ τὰ γράμματα Νικολάκι μου εἶναι ἔξινον φῶς, ἴντα θὲς κι' ἴντα θὲς κι' ἴντα γουρεύεις Γι' κοντὸ ξεχνᾶς τὴν παραμοιὰ ἀνθρώπος ἀγράφματος τσοῦρλος καταμόναχος!!

ΜΑΡΙΚΑ Ε. ΖΕΡΒΑΚΗ

Τάξις Στ' Γυμνάσιον Νεαπόλεως

καλεῖς ναοὺς μας, οὔτε μὲ τὴν πυκνοτέρα εἰς αὐτοὺς συρροήν, οὔτε μὲ τοὺς ὀγκώδεις κώδωνάς μας δυνάμεθα νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, ἐφόσον μολύνωμε τὸ Ὑπεράγιον Ὄνομά του μὲ τὰ βδελυρὰ στόματά μας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Δ' Γυμν. Καστελλίου Κισάμου

Ω! ΕΛΛΑΣ Ω! ΠΑΤΡΙΣ

Ἐμπνευσις ἐπὶ τὸ κείμενον
«Εἰς τὴν πατρίδα» τοῦ Λ. Μ. Βίλη

ᾠ! γλυκεῖα πατρίδα! Ἀνόθευτε παράδεισε τῆς ζωῆς μου! Ἀτίμητο καὶ λαμπρὸ χάρισμα τοῦ δημιουργοῦ! Παιχνίδισμα καὶ στολίδι τῆς φύσεως! Ἀθάνατη Ἑλληνικὴ γῆ! Πάντοτε ἡ φύσις σου τερπνὰ καὶ ἀνάλαφρα σ' ἔχει κλεισμένη, μέσ' στὴ θερμὴ τῆς ἀγκαλιᾶς καὶ σὲ νανουρίζει. Ποῦ καὶ ποῦ κανένα ἀπὸ τὴ θάλασσα κυματάκι, ξεμακραίνοντας ἀπ' τ' ἄλλα τ' ἀδελφάνικα του ἔρχεται γλυκὰ νὰ σὲ δροσίση. Ποῦ καὶ ποῦ τὸ γλυκὸ καὶ ἀνάλαφρο ἀγεράκι σου παίρνεται μὰζι τῆς φύσεως σου τὴς εὐωδιᾶς καὶ τὰ μύρα, ἔρχεται τὴ ζωογόνο αὔρα νὰ σοῦ χάριση. Ὁ λαμπρός, χρυσοστεφανωμένος καὶ ἐλόγλυκος ἥλιος—ὦ ἀθάνατε τῆς πατρίδας ἥλιε—μέσ' στὸν ὕπνο σου, μέσ' στὰ γλυκὰ σου καὶ ἀγνὰ ὄνειρα, μέσ' στὶς ὁμορφες περασμένες ἀναμνήσεις σου, μέσ' στὰ ὄραματα τῆς παλαιᾶς σου ζωῆς, ἔρχεται καὶ αὐτός, μὲ τὶς ζωοδότρες ἀκτίνες του τὴ χαρὰ σου ἀκόμη νὰ γλυκάνῃ. ᾠ! Τρισευτυχισμένη καὶ μακαρισμένη πατρίδα. Ποῦ ἄλλοῦ ὑπάρχει, τέτοιος ἥλιος σὰν τὸν δικό σου; Ποῦ ἄλλοῦ οἱ ἐλόθερμες καὶ ἐλοδρόσερες τοῦ ἡλίου ἀκτίνες σηκώνουν τὸν ἀνάλαφρο πέπλο τῆς μικρούλας καταχνιάς καὶ ἔπειτα φωτίζοντας, λαμποκοποῦν σὰν ἐλόφυχες θεϊκῆς χαραυγῆς, σὰν ἀτίμητα πετράδια, ἀπὸ δροσιά χαρὰ καὶ φῶς; Ποῦ ἄλλοῦ οἱ οὐρανόσταχτες τοῦ ἡλίου ἀκτίνες σκορποῦν ἐλόχαρες σὰν ἀτίμητα καὶ ἀμάραντα θεϊκὰ λούλουδα, ζωή, χαρὰ, δύναμι καὶ ἐλπίδα; Ὁ ἄρρωστος σου—ὦ! τριμακαρισμένη πατρίδα—ἀποκτὰ δύναμι, ὁ λυπημένος γεμίζει ἀπὸ χαρὰ καὶ ὁ κταφρονεμένος καὶ πικραμένος μόλις ἀντικρύσει τὶς γλυκοῦλες τὶς ἀκτίδες τοῦ δικοῦ σου τοῦ ἡλίου, ἀμέσως μὲ πίστη καὶ θάρρος, ἀρχίζει νὰ ἐλπίζει!

Οἱ γλυκιές σου ἀνεμώνες εἰς τῶν λόφων τὶς πλαγιές, τ' ἐλοπράσινο χορτάρι στῶν βουνῶν σου τὶς κορφές—τὶ εὐωδιές! τὶ μύρα!—ὦ θυμίαμα ἀπ' τὴν ἑλληνικὴ φύση! τὶ γλυκὸ, τὶ δροσερό—ὦ! οὐρανὸ—σταλτὴ γλυκεῖα αὔρα, —ρεματιές καὶ μ' ἐλοδρόσερο νερὸ ποτάμια, ὦ πηγὲς μυρωμένες μὲ τῆς φύσεως τὶς εὐωδιές—ὦ ἴσχυες λιμνοῦλες, πόσο μέσα σας δὲν καθρεπτίζεται ἡ σεβάσμια χάρις, —πόσο γλυκὰ καὶ ἀνάλαφρα σὲ κοιμίζουν! Κι' ἀκόμη, τρισευτυχισμένη πατρίδα, πόσο γλυκὰ καὶ θεϊκὰ σὲ νανουρίζουν! Καὶ μὲς τὸν ὕπνο σου τὸ γλυκὸ, τὸν μυρωμένο, τὸν γεμάτο ἀπὸ ὁμορφῆς καὶ ἐλόγλυκα ὄνειρα, πόσο γλυκὰ ἀκοῦς τὶς φωνοῦλες τῶν πουλιῶν σου! Πόσο ὠραῖα κοιμᾶσαι! Πόσο σ' εὐχαριστοῦν οἱ φωνοῦλες καὶ οἱ λαλιές τῶν πολύχρωμων σου ἀηδονιῶν! Πόσο πολὺ! ! πόσο πολὺ! !

Ἡ γῆ σου εἶναι παράδεισος! Ὁ ἥλιος σου εἶναι μάγος! Ἡ θάλασσά σου εἶναι σειρήνα! Τ' ἀγέρι σου εἶναι ἀνάλαφρο χᾶδι! Κι' ὁ οὐρανὸς σου τ' ἐλογάλανο στερέωμά σου, καθὼς καθρεπτίζεται στὴν αἰώνια ἴσχυη σὰν ἀνάκι γαλάζια θάλασσα πόσο γλυκὰ καὶ τερπνὰ σὲ συναρπάζει! Πόσο γλυκὰ μέσα στὶς ἡρεμὲς νυχτιές σου, μὰζι μὲ τὰ μυρωμένα θυμάριμα, μὰζι μὲ τ'

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΘΡΑΝΙΟΥ

Ὁ καθηγητὴς πρὸς τοὺς μαθητὰς: Ποῦ εὐρίσκεται ἡ Λυών;

Οὐδεὶς ἀπαντᾷ. Ὁ πάντα ἀμελέστατος Μιχέλης ὑψώνει τὸ χέρι του. Ὁ καθηγητὴς. Βλέπετε πόσο ἄλλαξε ὁ Μιχέλης. Ὁ Σταυρὸς κύριε μὲ τσιμπᾷ.

Ὁ ἱστορικὸς ἐρωτᾷ. Ποῖα τὰ ἔργα τοῦ Θεοδοκούλου; Παρακαλῶ οἱ διετεῖς νὰ μὴν σηκώνουν τὰ χέρια των. Ἐνας ἐξακολουθεῖ νὰ ὑψώνῃ.

—Δὲν εἴπαμε νὰ μὴν ὑψώνουν οἱ διετεῖς;

—Ὁ μαθητὴς ἀπαντᾷ. Μὰ γιὰ τοὺς τριετεῖς δὲν εἶπατε κύριε καθηγητᾷ.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΠΑΠΑΝΔΡΟΥΔΑΚΗΣ

Τάξις Η' Γυμν. Σητείας.

Ὁ Δάσκαλος: Γιὰ νὰ δοῦμε ξέρεῖς καλὰ ρήματα; Ποῖός εἶναι ὁ μέλλων τοῦ «κλέφτου»

—Ὁ μικρός: «Πῶ στὴ φυλακὴ»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ

Τάξις Ζ' Γυμν. Κασ. Κισ.

Στὸ σχολεῖο.

Δασκάλα: Ξέρεῖς Ἐλένη ποῦ βρίσκονται τὰ ὄρυκτά;

—Ἐλένη: στὴν γῆ κυρία!

Δασκάλα: Πολὺ καλὰ. Πέσμου τώρα ἓνα ὄρυκτό; Ἐλένη: Οἱ... πατάτες κυρία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΞΑΝΘΟΥΔΑΚΗΣ

Τάξις Ε' Γυμν. Κασ. Κισ.

Ἄλαφρο χᾶδι τ' ἀγερακιοῦ σου, μὰζι μὲ τὰ γλυκὰ κελαηδίσματα τῶν πολύχρωμων καὶ μουσικῶν ἀηδονιῶν σου ποῦ μοιάζουν σὰν τρεμάμενα στερεώματα μὰζι μὲ τὸ φωτεινὸ σου φεγγαράκι, ποῦ σὰν τὸ ὄμμα θεῖας γαληνιαίας καὶ ἀνόθευτης χαρᾶς καὶ εὐτυχίας περνᾷ στὴ μέση τῆς οὐρανιας καὶ θεϊκῆς μυρωμένης σου σιγαλιάς γιὰ νὰ φθάσῃ καὶ νὰ φωτίσῃ τὰ ἐλόπλουμα λουλούδια σου, καὶ γλυκὰ νὰ σταλάξῃ στῶν πουλιῶν σου τὶς καρδιὲς ψάλλοντας σεμνὰ καὶ ἀνόθευτα τῆς εὐτυχίας τραγούδια τῆς λευτεριάς σταλάζοντας τὶς χάρες, πόσο γλυκὸ νανούρισμα ἀλήθεια σοῦ δίνουν! Ω; Φῶς τῆς πατρίδας μαργαριταρένιο, ἀσημοῦφαντο καὶ ἀνθευτο χαρᾶς λευτεριάς καὶ εὐτυχίας μάγευμα, μόσκοι καὶ δροσιές ποῦ πλάι στὸν Ζέφυρο γλυκὰ σμίγεται τὶς ἀγκάλες—ὦ σεῖς ἀγάπης φαντασιές πόσο γλυκὰ ἀνοίγετε τὰ μάτια τῶν ἀντροπαρμένων παιδιῶν σας! Ω; μύρια τῆς πατρίδος χαρίσματα, μύριες Ἑλληνικῆς ἀναλαμπῆς τοῦ μεγαλείου πόσο γλυκὰ ἀφήνετε στὸν οὐρανὸ μὰς πάλι νὰ λάμπει—σὰν σύμβολο ἀβασίλευτο καὶ αἰώνια τιμημένο, ὁ γλυκὸς τῆς πατρίδας ἥλιος.

Ω; σὺ ἡ Ἑλλάς! Φωτισμένη καὶ τιμημένη χώρα! Τῆς δόξας τὸ καμάρι. Σέ σέ γλυκεῖα πατρίδα μου, τὸ κεφάλι μου ἀφήνω νὰ γλυστρήσῃ μὰζι μὲ τὸ κορμί, πλάι στ' ἐλόδρσο νερὸ σου, καὶ μέσ' στὴν ἀγκαλιὰ τῆς φύσεως σου, γιὰ νὰ κταλάθῃ καὶ νὰ νιώσῃ καὶ ἡ δικὴ μου καρδιά, τὶς ἀλλήριες καὶ οὐράνιες ὀπτασιές καὶ εὐωδιές, ποῦ μόνον σὺ ξέρεῖς νὰ χαρίζῃς!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΝΙΑΣ

Τάξις Δ! Ἐμπορικὴ Σχολὴ Χαγίων

ΟΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΣ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΜΑΘΗΤΟΥ ΜΑΣ

Ἀθήναι, 9 Ἀπριλίου 1954

Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί,

Ἐξ ἀφορμῆς ἑνὸς σημειώματός σας σὲ προηγούμενο φύλλο τῆς Μαθητ. Ἦχους σχετικὸ μὲ τις ἀντιγραφές ποὺ γίνονται ἀπὸ πολλοὺς ὀκνηροὺς καὶ ἀδαιεῖς μαθητὰς, θὰ ἤθελα νὰ διατυπώσω μερικὲς σκέψεις, ὅχι βέβαια πρωτότυπες καὶ πρωτάκουστες, ἐρειδόμενες στὴν πείρα ποὺ ἔχω καὶ ἐγὼ διαβάζοντας διάφορα περιοδικὰ καὶ παρακολουθώντας τὴν ἐξέλιξί τους. Γιὰ νὰ ἐπιβληθῆ ἓνα περιοδικὸ σὲ κοινὸ σὲ ὁποῖο ἀπευθύνεται πρέπει νὰ προσφέρῃ κάτι ποὺ ἀρέσει σ' αὐτό.

Καὶ σὲ σημερινὸ κοινὸ ἀρέσει κάθε τι, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἀγνὸ καὶ τίμιο. Αὐτὰ τὰ δύο, λοιπόν, ἢ ἄ γνότης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἢ τιμιότης ἀφ' ἑτέρου, νομίζω, εἶναι στοιχεῖα ἀπαραίτητα γιὰ ἓναν, ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ νὰ δημοσιεύσῃ κάτι. Ἄς εἶναι καὶ φτωχό. Γιὰ τὴν ὅσες γνώσεις καὶ ἂν ἔχη κανεὶς, ὅσο καὶ ἔντεχνα ἂν τις παρουσιάζῃ, ἂν δὲν εἶναι τίμιος, ἀγνὸς καὶ εὐλικρινῆς ἀποτυγχάνει. Ἀντίθετα τὸν τίμιο καὶ εὐλικρινῆ ὄλοι τὸν ἀγαποῦν, τὸν ἐκτιμοῦν καὶ τὸν βοηθοῦν στὴν προσπάθειά του. Ἀλλὰ πότε ἀρχίζει κανεὶς νὰ γίνεται τίμιος; Μήπως ὑπάρχει ὠρισμένο χρονικὸ ὄριο τῆς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀποκτᾷ τὴν εὐλικρινεῖα καὶ τιμιότητα; Ὁχι! Γιὰ νὰ κρατηθῆ κανεὶς στὴν σφίρα τῆς τιμιότητος καὶ τῆς εὐσυνειδησίας σ' ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ πρὸ πάντων στὴν ὄριμη, πρέπει ἀπὸ τὴν νεανικὴ ἡλικία νὰ θέσῃ γερὰς δάσεις καὶ θεμέλια ἀδιάσειστα. Πρέπει ἀπὸ νέος νὰ μάθῃ νὰ σέβεται καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὸ ξένο, παράλληλα δὲ νὰ ἐργάζεται νὰ δημιουργήσῃ καὶ αὐτὸς κάτι ἐφάμιλλο ἢ καὶ ἀνώτερο ἀπὸ κείνο ποὺ θαυμάζει σὲ διπλανό του. Πόσο ἀχρεῖο καὶ ἐξευτελιστικὸ εἶναι τὸ νὰ σφετερίζεται καὶ νὰ οικειοποιεῖται κανεὶς ξένη παρουσία, τόσο ὕλική, πολὺ περισσότερο ὅμως πνευματικὴ, πράγματα ποὺ ἀποκτώνται μὲ κόπους πολλοὺς καὶ μὲ θυσίες μεγάλες.

Στὴν προκειμένη περίπτωσι θὰ εἶχα νὰ σας παρουσιάσω μερικὰ ἀποκαλυπτικὰ στοιχεῖα, ἀπὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὸ περιοδικὸ σας, ὅσον ἀφορᾷ τις ἀντιγραφές. Στὸ ὑπ' ἀρ 9 τεύχος τῆς 1ης Μαρτίου, σὲ ὁποῖο καὶ σεῖς στηλιτεύετε τὴν κακίστη αὐτὴ συνήθεια, ὑπάρχουν δύο ἀντιγραφές πιστὲς μὲ τὸ νῆ καὶ μὲ τὸ σῆγμα. Ἡ μία στὴν σελίδα 9 ἐπιγράφεται «τὸ μάθημα τῆς στενογραφίας». Εἶναι παρμένο ἀπὸ τὸ περιοδικὸ ἢ «Ζωὴ τοῦ Παιδιοῦ» ἀπὸ τὸν τόμο 1947 σὲ τεύχος τῆς 15ης Ἰανουαρίου εἶναι πιστὴ, πιστότατη ἀντιγραφή χωρὶς καμμία παράλειψι, μόνον ποὺ στὴ «Ζωὴ τοῦ Παιδιοῦ» εἶναι γραμμένο μὲ γράμματα χρώματος θαλασσίου! Κρίμα σ' αὐτὸν ποὺ τὸ ἀντέγραψε καὶ εἶναι ἀναγνώστης τέτοιου χριστιανικοῦ περιοδικοῦ!

Στὴν σελίδα 13 τοῦ ἴδιου τεύχους ὑπάρχει ἓνα ποίημα ἐπιγραφόμενον «οἱ κακίαι τῶν ἐλθρῶν μου». Ξεύρετε τίνας εἶναι αὐτὸ; Τοῦ ἀρχιμυδρόντου κ. Βαφειδίου καὶ ἔχει δημοσιευθῆ στὸν «Ἐκκλησιαστικὸ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΗΗΣ ΠΡΑΚΤΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΑΣ

Πρὸ τῶν διακοπῶν τοῦ Πάσχα, ἡ Η' τάξις πρακτικῆς κατευθύνσεως τοῦ Β' Γυμνασίου Ἀρρένων Χανίων, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Ν. Κακαβελάκι καὶ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Μιχ. Μαρκογιαννάκη καὶ Β. Πουλεδάκη, ἐπισκέφθη τὸ ἐργοστάσιον Ἐλαιουργίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Χανιά.

Ὁ ἀκούραστος Διευθυντῆς κ. Κασσιμάτης εἶχε τὴν καλωσύνην καὶ τὴν ὑπομονὴν ἐπὶ τρίωρον περίπου νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τοῦ ἐργοστασίου, ὅπου γίνεται ἡ κατεργασία τοῦ ἐλαιοπυρήνος πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ πυρηνελαίου, καὶ ἡ παρασκευὴ σάπωνος ἐξ αὐτοῦ.

Ἡ ἐπὶ τόπου λεπτομερὴς ἐξήγησις, τῆς κατὰ στάδια παρασκευῆς σάπωνος, ἐμπέδωσε τὰς γνώσεις τῶν μαθητῶν γιὰ τὴν σαπωνοποίησιν. Ἰδιαιτέρως προσίλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν τὸ τμήμα ραφίναρις τοῦ ἐργοστασίου, ὅπου ὁ κ. Διτῆς τοὺς ἐξήγησε, πῶς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἐλαιολάδου λαμβάνεται τὸ ραφινέ, χωρὶς χρωμα, ὁσμὴν καὶ μὲ εὐχάριστον γεῦσιν.

Οἱ παρακολουθήσαντες μαθηταὶ δὲν θὰ λησμονήσουν ποτὲ τὰς πατρικὰς συμβουλάς καὶ τὰς ὑποδείξεις τοῦ κ. Κασσιμάτη. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ τῶν «Μαθητικῆ Ἦχῶ» ἐκφράσθουν τὰς ἀπειροὺς εὐχαριστίας τῶν πρὸς αὐτὸν, ποὺ δὲν ἐφείσθη κόπου διὰ νὰ τῶν χαρίσῃ ἀναμνήσεις εὐχάριστες καὶ χρήσιμες ἐπιστημονικὰς γνώσεις.

Τύπος ὄργανο τοῦ ἑφημεριακοῦ κλήρου, σὲ φύλλο 426 τῆς 21ης Νοεμβρίου 1953. Ντροπὴ σ' ἀλήθεια!

Ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὰ καὶ Χριστιανικὰ περιοδικὰ ταῖρουν οἱ ἀσυνειδητοὶ ἄρθρα καὶ ποιήματα καὶ μάλιστα ἀνθρώπων σεβαστῶν καὶ ἀουστόλων βάζουν κάτω τὴ δική τους ὑπογραφή! Ντροπὴ σ' αὐτούς! Ἀρκοῦμαι σ' αὐτὰ τὰ δύο τώρα μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ διορθωθῆ τὸ κακό.

Ἀγαπητοὶ φίλοι, πρέπει ὄλοι καὶ ἰδιαιτέρως σεῖς νὰ ἐντείνουμε τις προσπάθειές μας καὶ τὸν ἀγῶνα μὲ τὴν δημοσίευσιν καὶ ἀνακάλυψιν τῶν ὀνομάτων τῶν μαθητῶν αὐτῶν πρὸς πρόληψιν παρεξηγήσεων καὶ σκανδάλων ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μπορέσῃ τὸ περιοδικὸ σας νὰ σταθῆ σὲ τὴν θέσιν ποὺ δρίσκεται στὴν συνείδησιν ὄλων μας.

Μὲ φιλικὸς χαιρετισμοὺς

Βίκτωρ Πατρίκιος

Μαθητῆς Ηῆς 10ου Νυκτερινοῦ Γυμν. Ἀθηνῶν

○○○

Η ΔΕΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Μελετάκινη 'Ιω. τάξ. Η' Καστέλ Πεδιάδος.

Στείλε μια έργασια αποκλειστικά για την αξία του σχολείου, χωρίς μακρό πρόλογο, διορθωμένη από τον καθηγητή σας των 'Ελληνικών.

Ψιγούδακη Μαρτί Η' Κλι ΓΘΧ
Τό ποίημα καλό. Θα θέλαμε όμως για την γνησιότητα μια υπογραφή του έλληνοιστου σας. Θα δημοσιευθῆ.

Βασιλκωνάκη 'Εμμ. Δα Α' Γ. Χ.

Δέν λέγεται αυτό ποίημα.

Κανέλλου Τασούλα ΓΘΡ τάξ. Εκ. 'Εγκρίνεται.

Μακράκη Γεώργ. Τάξ. Δ' Γυμ. Καστ. Πεδιάδος.

Καλή ἡ έκθεσοῦλα σου. Συνηθισμένο όμως θέμα για δημοσίευση.

Νά τάς δίνετε στους καθηγητές σας να τις διορθώσουν.

Σπανουδάκη 'Αγγ. Στ' ΒΓΧ
Δέν είναι δουλειά σου να γράφης ποιήματα. Μελέτησε προηγούμενως.

Βασιλκωνάκη 'Αντ. Γ Θ Χ.

Προτιμούμε τα μαθητικά ανέκδοτα.

'Αποστολάκη Γεώργ. ΕΣ Χ.

'Π διασκευή καλή. Σάν ποίημα ύστερεί.

Δρακωνάκη Εύχ. Στ' Γυμν. Νεοπέλεως.

Για τα τόσα καλά σου λόγια για τον ένθουσιασμό σου, για την αγάπη σου προς την «Μαθ. 'Ηχώ», είναι περιττό να σε εύχαριστήσωμε.

και σένα και τους διαλεκτούς καθηγητές σας. Και μείς δέ λογαριάζομε κόπους και θυσίες για να χαρίσωμε στο μαθητόκοσμο της Κρήτης ένα δικό του περιοδικό.

Στείλε μας άλλο πιδό απλό θέμα.

Αυτά τα θέματα είναι εκθέσεις ανωτέρου κύκλου.

Μπνευσάκη Μιλτιάδην Ζα Γυμν. Καστ. Πεδιάδος.

Τό θέμα καλό, αλλά θέλει όχι λίγο αλλά αρκετό διορθωμα για να γίνη δημοσιεύσιμο. Γιατί δέν κάνετε αυτό που εγράψαμε να δίνετε τα χειρόγραφα σ' ένα καθηγητή σας να τα διορθώση και συντακτικώς και φραστικώς και κατόπιν αφού τα γράψετε καθαρά να τα στέλνετε; Γιατί τόσο καλά θέματα να είναι κακογραμμένα και προ-

χειρογραμμένα; 'Εμείς δέν έχομε συνεργείο να διορθώνη τα χειρόγραφα.

Σε αρκετή έγγραφεία βάζομε τους καθηγητές μας.

Χατζηδάκη Βασιλ. Πρότυπον Λύκειον Χανίων.

Στείλε μας κάτι άλλο πιδό εύκολο για σένα, μιά σου έκθεσοῦλα π. χ. βραβευμένη ως ἡ καλύτερη από τον καθηγητή των 'Ελληνικών σου.

Κευτελιδάκη Μιχ. Η' Κλ. Γυμν. Ρ. δ.

Μερικά από τα ανέκδοτα είναι δημοσιεύσιμα.

Λαμπρινουδάκη Καίτη Ζ' Κλάσ Γ Θ Ρ.

Τό ποίημά σου σάν έμπνευση και περιεχόμενο πολύ καλό. 'Υστερεί στο στίχο. 'Αν μπορείς ξαναστειλετο συντομυμένο και διορθωμένο.

Σε κάθε πρόσωπο δυό καλογραμμένοι στίχοι είναι αρκετοί.

'Ορφανουδάκη Γεώργ. Η' κλ. Γ Α Ρ.

Τα ανέκδοτα καλά. Τό «Παράδεισια τοπία» δέν πληροῖ τους δρους.

Τό ποίημα όχι επίκαιρο.

Γερακιάνη 'Εμμ. Στ' Γυμν. Νεοπέλεως.

Καλή ἡ συνεργασία σου αλλά δυστυχώς ελήφθη αργά.

Στείλε μας άλλη. Για τό ενδιαφέρονσου είσαι αξιέπαινος.

Στη Βιάννο δέν στέλνομε περιοδικά, διότι στην αρχή μās τα επέστρεψαν. Λυπούμεθα γι αυτό διότι και από εκεί θα είχαμε εκλεκτές συναργασίες.

Θέλομε όλα τα Γυμνάσια της Κρήτης να συμμετέχουν σε μιά μαθητική πνευματική κίνηση την οποία με φανατισμό υποστηρίζουν όλα τα Γυμνάσια της Κρήτης.

Κουρίνην 'Εμμ. Γυμν. 'Αγίου Νικολάου.

Δυστυχώς ελήφθη αργά. 'Η συνεργασία σου πάντα εκλεκτή.

Βασιλεία Γρηγορίου Ε Γ Θ Ρ.

Τα ανοιξιάτικα θέματα όχι επίκαιρα πλέον. Στείλε μας άλλο.

Φραγκάκη Γεώργ. Στ' Γυμν. Νεοπέλεως.

Σε εύχαριστούμε και σ' επαινούμε, γιατί έννοιωσες πιδό πολύ από άλλους την αξία μιάς πνευματικής μαθητικής προσπάθειας.

Τό «Ζητώ το λυτρωμό» θα δημοσιευθῆ, επίσης ἡ ἀθλητική κίνηση του Γυμνα-

σίου σας. Τό περί ἀθλητισμοῦ καλό, αλλά εκτεταμένο χωρίς λόγο.

Τα δίστιχα ύστεροῦν. Τα περί Μιλίτου καλά. Πιστεύομε να δημοσιευθοῦν.

Μπλαζουδάκη 'Αρετή Κστ 'Επαγγ. δικον. Σχολή.

Τό ανέκδοτο καλό.

Σταρακίη 'Ιωάννη Δβ' Β. Γ. Χ.

Γράψε άλλο πιδό εύκολο για σένα.

Κολοκοτρώνη Εύχ. Ε' Γυμν Καστελλίου Κισσαμει.

«Γνωρίζετε ότι» έχομε αρκετά. Τό ανέκδοτο καλό. Τό «προϊνό ξύπνημα» πολύ πεζό.

Μανουράκη 'Αννούλα Στ' Γυμν Καστελλίου Πεδιάδος.

Σε θεωρούμε και ἔμεις μιά διαλεκτή μας συνεργάτιδα. Σās συγγαίρομε για την κίνηση και την πρόοδο του Γυμνασίου σας.

Στείλε μας επίκαιρη συνεργασία.

Μαρτί Λόρη. 'Απόφοιτη Γ. Θ. Χ.

Παρόμοια ποιήματα έχομε δημοσιεύσει πολλά. Σε εύχαριστούμε διτι δέν μās ξεχνās. Στείλε μας άλλο ποίημα.

Χριστουδάκη 'Ελευθ. Ζβ' Γυμν. Β. μευ.

Γιατί παραπονεῖσαι φίλε μας. 'Εμείς τι παράπονα να έχομε πιδό σάν να μās περιφρονῆς και γράφεις σ' ένα κομματάκι χαρτί; Αυτό και γάνεται και στο τυπογραφείο δέν γίνεται δεκτό.

Μπιλινακίη Δημ. Η' Γυμν. 'Ιερ. πέτρης.

Πολύ σε εύχαριστούμε καλέ μας φίλε και συνεργάτη. Οί παρατηρήσεις σου δορθῆ, για τις αντιγραφές λαμβάνομε όλα τα μέτρα. Δέν πιστεύομε να ὑπόρχη χειρότερη τιμωρία από τον έξευτελισμό πιδό τους κάνομε. Και τώρα έχομε ὑπ' ὄψιν μας μερικούς. 'Η πνευματική σελίδα θα διπλασιασθῆ.

Δερμιτζακίη Νικ. ἀπέφ. Γυμν. 'Ιερ. πέτρης.

Μās συγγινεῖ τό γράμμα κάθε ἀποφοίτου. Με πρώτη εύκαιρία θα δημοσιευθῆ.

Πατριτίον Βικτωρ Η' τάξ. 10ου Νυκτερ. Γυμν. 'Αθηνών.

Πολύ σε εύχαριστούμε καλέ μας άγνωστε φίλε και συμμαθητή για τό διδακτικό και συμβουλευτικό γράμμα σου. Σε θεωρούμε ειλικρινῆ μας συνεργάτη γιατί μās

λές την ἀλήθεια. Θὰ τὸ δημοσιεύσωμε τὸ γράμμα δλόκληρο καὶ μὲ τὴν ὑπογραφή σου. Δὲν εἶναι κακὸ κανεὶς νὰ λέη τὸ σωστὸ καὶ νὰ κτυπᾷ κατὰ μέτωπον τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν ἀτιμία. Ἔτσι θὰ δοῦν καὶ οἱ ἀναγνώστες καὶ συνεργάτες μας ὅτι καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Κρήτη ὑπάρχουσιν ὀφθαλμοὶ «οἱ τὰ πάνθ' ὀρώσιν».

Κευρουπάκην Ἀνδρ. Η' Γυμν. Ἱεραπέτρας.

Τὸ Γυμνάσιό σας μᾶς ἐνθουσιάζει πάντοτε. Ἀξίζετε πολλὰ συγχαρητήρια. Στείλε μας καμμιά πρωτότυπη συνεργασία.

Μαρτάκην Μίχ. Γυμν. Κασσι. Κισσάμου.

Στὸ Γυμνάσιό σας στέλνονται πολλὰ περιοδικὰ καὶ νὰ τὰ ζητᾶς πάντοτε. Δὲν μμοροῦμε νὰ στέλνωμε χωριστὰ διότι βρισκόμεθα πλέον στὸ τέλος τοῦ σχολ. ἔτους.

Πηλοδάκη Πελ. γία Σβ' Κασσι. Πεδιάδος.

Κακὸ τὸ θέμα. Ὑστερεῖ στὸ γράφημο.

Ἀνδρουδάκην Κίμων. Η' κλ Βου Γυμν. Ἀρρ. Ἡ. ἀκλίου

Σὲ εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν ἀγάπη σου πρὸς ἓνα παγκρήτιο μαθητικὸ περιοδικό, τὸ ὁποῖο ἐξ ἑσοῦ πρέπει νὰ ἀγαπήσουν ὅλα τὰ Γυμνασιόπαιδα τῆς Κρήτης. Εἰς τὸ Γυμνάσιό σας δὲν στέλνομεν περιοδικὰ διότι δὲν μᾶς ὄρισαν ἂν ταποκριτῆ. Γράψε μας ἂν θέλῃς νὰ σὲ διορίσωμε ἀνταποκριτῆ καὶ πόσα περιοδικὰ νὰ σοῦ στέλνωμε. Βρῆς ἄλλο ἓνα καλὸ συμμαθητῆ σου τοῦ Α' Γυμνασίου νὰ τὸν διορίσωμε καὶ αὐτὸν στὸ Γυμνάσιό του. Ἐγκαίρως ὅμως. Ὅλα τὰ Γυμνάσια τῆς Κρήτης πρόθυμα ὅπως βλέπετε συμμετέχουν στὴν πνευματικὴ μαθητικὴ κίνηση τοῦ νησιοῦ μας καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑστερῇ τὸ πάντα πρωτοπόρο Ἡράκλειο. Ἀπὸ τὰ Γυμνάσιά σας περιμένουμε πολλὰ. Τὰ διστιχὰ σου ὄχι πλέον ἐπίκαιρα.

Μαθιουδάκη Θεόδ. Στ' Γυμν. Πλακισχώρας.

Νὰ μὴν ἀνησυχῆς, ὅλα τὰ ἐγκεκλιμένα θὰ δημοσιευθοῦν. Ἡ φροντίδα σας πρέπει νὰ συνεχίζεται. Τὸ Γυμνάσιό σας τὸ θεωροῦμε ἀπὸ τὰ ἰδρυτικὰ Γυμνάσια τοῦ περιοδικοῦ

Παπαμιχαλάκη Ἰωάν. τάξ. Γ. Γυμν. Ἱεραπέτρας.

Χατζηλίτ. Ἀννα. Γαλλ. Σχο.

λὴ τάξις Δ' Κεφ. λουθιον. ντῶν. Ζ' Ἀγίου Νικολάου.

Ματοροάκη Ἐμμ. Γυμν. Ἱεραπέτρας

Καφλάκη Ἀνδρ. Πρότυπον Λύκειον Χανίων.

Ἀνδρουδάκη Δημήτρ. Στ' Β. Γ. Χ.

Μαρκιανῶ Ἰερμὴν Σβ' Γ. Θ. Ρ. Δραμιτινοῦ Εὐγγ. Γ. Θ. Ρ.

Διαπάκη Νικ. Ζβ' Πρ. Γ. Β. Χ. Γ. Βοσκοπούλην Γυμν. Νεαπόλεως.

Μπερδολόγου Καίτην Γ. Θ. Χ. τάξις Δγ'

Παπαδάκη Γεώργ. Η' Ἐμπ. Σχ. Ἡρακλ.

Βασιλάκη Ριρίκα Γα' Γυμν. Ἱεραπέτρας.

Φραζάρην Ἐμμ. Η' Γυμν. Νεαπόλεως.

Καλογριδοῦ Ἀθῆν. Ζα' Κλασ. Γ. Θ. Χ.

Σαπυράκη Στ. Ζ. πρ' Β. Γ. Χ.

Ἡ συνεργασία σας ἐγκρίνεται. Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια καὶ σᾶς συγγαίρομε γιὰ τὴν πνευματικὴν σας δημιουργίαν.

Καζιλάκη Μυρία Γυμν. Κασσι. Πεδιάδος Στ' α

Βερναδάκη Ἰερμὴν Ε. Σ. Χ. Ντιγριντάνη Ἰω. Δ' Ἐκλ. Σχ. Κρήτης

Πατρουλάκη Ἀριόδην Εβ' Γ. Β. Χ.

Πετράκη Μυρία Δ' Ε. Σ. Χ. Κολοκοτρώνη Εὐγγ. Εα' Γ. Θ. Ρ. θύνης.

Δαφνίου Σένικν Εα' Γ. Θ. Ρ. Μετσοβιαννάκη Ρένκ. Ζ. Κασσι. Πεδιάδος

Παριδάκη Ἐμμ. Στ' Κασσι. Πεδιάδος.

Ἀκρυβιαννάκη Χρ. Στ' Γ. Θ. Ρ. Τζαγκαράκη Ἰωάνν. Πρ. Α. Χανίων

Καχχιῶ Νίκη Δ' Γ. Θ. Χ. Μπλοζουδάκη Ἀρετὴ Κασσι. Οἶκ. Σχολῆ.

Ἀνδρινάκη Ἐλευθερία Ε. Σ. Χ. Τ. Ζ. Α'

Ἡ συνεργασία σας ὡς ἀναφερομένη κυρίως εἰς τὴν ἐβδομάδα τῶν Παιδῶν, τὸ Πάσχα, τὴν ἀνοιχὴ κλπ. δὲν εἶναι πλέον ἐπίκαιρη. Διούμεθα διότι μερικὰ ἦσαν ἄρχετὰ καλά. Νὰ γράφετε ἐγκαίρως τὴν ἐπίκαιρον ὕλην, νὰ μὴν περιμένετε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ διότι τότε δὲν προλαβαίνετε

Πρὸ 10 ἡμερῶν δίδεται ἡ ὕλη στὸ Τυπογραφεῖον, ἐκτὸς τῆς καθυστερήσεως τοῦ ἐλέγχου.

Φραγκάκη Ἀριστ. Δβ' Γυμν. Κασσι. Πεδιάδος, Γεννάκη Εἰρήνην Μαρτάκη Μίχ. Κασσι. Κισ. Μαρ. κατὰκη Στάμ. Δα' Β. Γ. Χ. Ἀποστολάκη Νικὸλ. τελειφ. Ε. Σ. Κ. Μαρμαριτάκη Δέσπ. Ε. Σ. Χ. Παρ.

δελὰκη Κλεσμ. Στ' β. Ἐλευθερόπουλον Ἀθ. Δα' Β. Γ. Χ. Κευριντάκη Τάκη Σβ' Β. Γ. Χ. Κ. Φ. Στ' Γ. Θ. Χ. Πηλοδάκη Γεώργ. Γ. Σ. Κρ. τάξ. Ε' Γουλλάκη Μυρία

Ἡ συνεργασία σας παρ' ὅλη τὴν ἀξίεπαινη προσπάθειά σας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διότι δὲν τηροῦνται οἱ ὅροι τῆς συνεργασίας, τοὺς ὁποίους ἐπανειλημμένως ἐγράψαμε καὶ τοὺς ὁποίους ἐπαναλαμβάνομε πάλι.

1) Τὰ χειρόγραφα νὰ εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ σὲ κόλλα διαγωνισμοῦ.

2) Νὰ εἶναι σὲ ξεχωριστὴ κόλλα τὸ κάθε θέμα, ἔστω καὶ ἓνα τέστ ἢ ἓνα πρόβλημα καὶ νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένο μὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα (ὀνοματεπώνυμο, τάξις, σχολεῖο) στὸ κάθε θέμα. Νὰ μὴ συμβαίη τὸ φαινόμενο ποὺ παρατηροῦμε, νὰ γράφετε π. χ. ἓνα γράμμα καὶ στὸ τέλος νὰ γράφετε καὶ ἓνα ποίημα ἢ ἄλλο τι. Πῶς θὰ γίνῃ ὁ ἔλεγχος, πῶς θὰ γίνῃ ἡ δημοσίευση, ὅταν εἶναι ὅλα ἀνακατωμένα, ποιήματα, τέστ, θέματα κλπ.

3) Νὰ μὴ γράφετε μὲ μολύβι.

4) Νὰ εἶναι τὰ γράμματα εὐανάγνωστα

5) Δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνυπόγραφα ἢ τὰ μὲ ἑλλiptῆ στοιχεῖα ἢ μὲ ψευδώνυμο ὑπογεγραμμένα.

6) Νὰ εἶναι διορθωμένα τὰ θέματα καὶ γραμματικῶς καὶ συντακτικῶς καὶ λεκτικῶς ἀπὸ ἓνα καθηγητῆ σας, διότι δὲν διαθέτομε χρόνον νὰ κάνωμε τόσες διορθώσεις κάθε δεκαπενθήμερο.

ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ ΜΟΥ ΦΙΛΟ

ὦ φίλε ἀλησμόνητε κορῖνό τοῦ παραδείσου ὅπου κι' ἂν πᾶς κι' ὅπου σταθεῖς εἶμαι καὶ γὼ μαζί σου.

Νιώθω τὴ δόλια μου καρδιά σὲ σὲ νὰ ατρουγίζη νιώθω τὸ μικρολούλουδο κοντά σου νὰ μυρίζη.

Γ. ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΗΣ
Γυμν. Ἱεραπέτρας

141) Δίδεται επίπεδον Π και δύο σημεία Α και Β εκτός αυτού και πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ ἐπιπέδου κείμενα. Νὰ εὐρεθῇ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου σημεῖον Μ τοιοῦτον ὥστε $MA + MB = \text{ἐλάχιστον}$.

142) Νὰ δειχθῇ ὅτι ἡ κοινὴ ἐξωτερικὴ ἐφαπτομένη δύο κύκλων εἶναι μέση ἀνάλογος τῶν διαμέτρων αὐτῶν ὅταν οἱ κύκλοι ἐφάπτονται.

Τσοντάκης Ἰωάν. Ηγ' Πρ.

143) Νὰ εὐρεθῶσι αἱ ἐξωτερικαὶ γωνίαι πενταγώνου γνωστοῦ ὄντως ὅτι ἀποτελεῦν ἀριθμητικὴν πρόσθον καὶ ἡ μικροτέρα εἶναι 50°.

144) Νὰ εὐρεθοῦν δύο δυνάμεις παράλληλοι καὶ ὁμόροποι καθὼς καὶ ἡ συνισταμένη αὐτῶν (εἰς Κgr.) γνωστοῦ ὄντως ὅτι ἔχουν λόγον 6 : 5 καὶ ἡ διαφορά τῆς μικροτέρας ἀπὸ τὴν μεγαλοτέραν εἶναι 6 Κgr. (F, F₂)

Παπαδάκης Χαρ. Ζβ' Πρ.

145) Ἐὰν διὰ τοῦ μέσου Ε τῆς μῆκος τῶν μὴ παραλλήλων πλευρῶν

τραπεζίου ΑΒΓΔ φέρομεν εὐθείας στὰς ἀπέναντι κορυφὰς Β καὶ Γ. Τὸ ἄθροισμα τῶν δύο χωριζόντων τριγώνων εἶναι ἰσοδύναμον πρὸς ΕΒΓ.

Ψυλλάκη Πόπη Ζβκ' λ. Γ.Θ.Χ.

146) Ἐν ἔκκρεμῆς ἔχει περίοδον τὸ ἑπιμηκύνονμεν κατὰ l, καὶ παρατηροῦμεν ὅτι διάρκεια τῆς αἰωρήσεως γίνεται t. Ζητεῖται ἡ ἐπιτάχυνσις τῆς βαρύτητος συναρτήσῃ τῶν l, t, καὶ t₁.

Καινουργιάκης Γεωργ. Ζα' Καστ. Πεδιάδος

147) Ὁ σωλὴν ἐνὸς τηλεβόλου ἔχει μῆκος 3,125 m καὶ ἐκσφενδονίξει βλήμα βάρους 40 Κgr. μετὰ ταχύτητα 500 m-sec⁻¹. Τὸ βλήμα ἔχει διάμετρον 16 cm ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ βλήματος ἐντὸς τοῦ σωλήνος τὰ ἀέρια ἐξακοῦν ἐπὶ τοῦ βλήματος σταθερὰν πίεσιν, νὰ ὑπολογισθῇ πόση εἶναι ἡ πίεσις πού ὠθεῖ τὸ βλήμα.

Κωνῆρος Η Μουζζακη; Ηγ' Πρ.

ΔΙΑΦΟΡΑ TESTS

1) Ἐνα φθόγγο μουσικὸ μετὰ χωρὶ ἰστορικὸ τῆς Ἡπειρου ἂν ἐνώσω ὄσπριο θὰ φανερώσω.

Μιχαλᾶς Δημ. Δα Β' Γ.Χ.

2) Ποῖον ἀκρωτήριο τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀγροτικὸν ἐργαλεῖον; **Κοτσόλιος Νότης Δα Β' Γ.Χ.**

3) Πῶς λέγεται ὁ νόμος τῆς πόλεως;

4) Ποῖο φρούριο εἶναι σιδερένιο;

5) Πῶς λέγεται ὁ ἀοχηγὸς τῶν πατέρων;

Δασκαλάκης Ἐμμ. Γ. Νεαπόλεως

6) Νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ κάτωθι γνομικόν; Π.ς—ν—κ. σμ.ς—ισθ.—β.ν—γκρ.τ.ς.

Δρακωνάκης Κων. Ζα Νεαπόλεως

7) Μέρος φυτοῦ ἀποτελῶ—μ' ἂν μ' ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι—πύργος περιφρημος γυρτὸς ἀμέσως θὰ προβάλλῃ.

Σπανουδάκης Ἀγγ. ΣΤβ' Β.Γ.Χ.

8) Τρία κορίτσια πῆγαιναν κάτω ἀπὸ μιὰ ὀμπρέλλα, γιατί δὲν βροχήκε κανένα τους;

9) Ἐὰν ὁ πατέρας τοῦ Γιώργου εἶναι γιὸς τοῦ Γιάννη, τί συγγένεια ἔχει ὁ Γιώργος μετὰ τὸν Γιάννη;

Καβυδάκης Ἰωάν. Κλ. Ρεθύμνη;

10) Ἐὰν σὲ νῆσο τοῦ Αἰγαίου ἀντιστίγῃς νὶ προσθέσῃς ὄχι πλέον νῆσον ἔχεις ὅμως ἐξαιρετικὴ ἡ γεύσις.

Ἀνευσάκης Γεώργιος Ζ' Γουμ. Καστ. Κισσαμίου

11) Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἀλλὰ ἂν με ἀποκεφαλίσῃς Ἀσιάτην βασιλέα ἀμέσως θὰ ἀντικούσῃς.

12) Ποῖα πόλις τῆς Ἑλλάδος μας λέγει ὅτι ἔχει δύο τεῖχη.

Φραγκάκης Κων. Ε' Ἱερὰπέτρας

13) Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὁμοιάζει μετὰ τὸ ἓνα πόδι τῆς κότας.

Παχουλᾶκη Μαρῖα ΣΤβ' Καστ. Πεδιάδος

13) Πῶς λέγεται ἐκεῖνος ποὺ ὀδηγεῖ τὸ νερό;

15) Ποῖα νῆσος ἔχει μεγάλο μῆκος;

Μαλιζακη Δημ. Η' Ἱερὰπέτρας.

κία εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὰς διαστάσεις τοῦ πλοίου 13) Ρύς. 14) Ἀριστοφάνης.

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ἐπιλύσεις τῶν ἀσκήσεων μᾶς ἀπέστειλαν οἱ κάτωθι :

Μανουσάκης Μιλτ. Ζα Καστ. Πεδιάδος 125. Μαρκαντινάκης Μιχ. Ζβ' Πρ. 122, 123, 126, 128.

Ἐπιλύσεις τῶν tests οἱ :

Καινουργιάκης Γεωρ. Ζα' Καστ. Πεδιάδος 9, 10, 12, 15, 17 Φραγκάκης Κων. Ε' Ἱερὰπέτρας 13, 1, 4, 6, 5 Ἀριτεμάκης Ἐλ. Γα' Β' ΓΧ 1, 3, 6, 8, 9, 13, 14. Σπανουδάκης Ἀγγ. ΣΤβ' Β' Γ.Α.Χ. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, Σεϊμένης Ὁρ. Δβ' Β.Γ.Χ. 1, 2, 5, 9, 12, 14. Παζάκης Νικ. ΣΤβ' Α.Γ.Χ. 1, 2, 3, 5, 12, 13. Δρακωνάκης Κων. Ζα' Νεαπόλεως. 1, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14. Φραγκάκης Κων. Ε' Ἱερὰπέτρας 11, 12, 9, 10, 8, 14. Μανουσάκης Μιλτ. Ζα' Καστ. Πεδιάδος 1, 2, 4—8, 10—15. Μενεγάκης Νικ. ΕΣΚ. 1, 2, 3, 4, 5, 11, 12

Νέας συνεργασίας μᾶς ἀπέστειλαν οἱ :

Δρακωνάκης Κων. Ζα' Νεαπόλεως. Σπανουδάκης Ἀγγ. ΣΤβ' Β.

Γ.Χ. Καινουργιάκης Γεωργ. Ζα' Καστ. Πεδιάδος. Μανουσάκης Μιλτ. Ζα' Καστ. Πεδιάδος. Κουρνιαδάκης Τακ. Ζβ' Πρ. Ψυλλάκη Πόπη Ζβ' Κλ. Γ.Θ.Χ. Τσοντάκης Ἰωάν. Ηγ' Πρ. Παπαδάκης Χαρ. Ζβ' Πρ. Καβαδάκης Ἰωάν. Ζα' Κλ. Ρεθύμνης. Καραβιτάκης Μαρκ. ΣΤα' Β.Γ.Χ. Καλογριδίου Ἀθανασία Ζα' Κλ. Γ.Θ.Χ. Βομβολάκης Ἀντ. Εα' Α.Γ.Χ. Σεϊμένης Ὁρ. Δβ' Β.Γ.Χ. Δεμιτζάκης Νικ. Ε' Ἱερὰπέτρας. Ἀνευσάκης Γεώργ. Ζ' Καστ. Κισσαμίου. Παζάκης Νικ. ΣΤβ' Α.Γ.Χ. Φραγκάκης Κων. Ε' Ἱερὰπέτρας. Καμπουράκης Ἡλ. ΣΤα' Β.Γ.Χ.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ TESTS ΤΟΥ 12ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Ἡ σπάθα. 2) Ἀκρίτας. 3) Πυρρός=Πύρ. Σ.Ο.Σ. 4) Σὲ γέφυρα. 5) Στὸ ποινικὸ μητροπό. 6) Χάρος—Φάρος. 7) Παγκράτι. 8) Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἀρέσει περισσότερο. 9) Ὄνος—Οἶνος. 10) Νεάπολις. 11) Ἰσοκράτης. 12) Ἡ ἥλι-